

**Nuorten
ääni
kuuluviin**

**Aurora
på scenen**

**Laura Rätty
tarttui
toimeen**

Lukijakilpailu
Sivulla 20 etsitään kadunkulmaa vuosikymmenten takaa.

04
05
07
08
11
12
14
16
21

VALLILASSA JA VIKISSÄ kirjastoista voi noutaa lainaksi muutakin kuin kirjoja. Nämä kaksi kirjastoa toimivat Kuinoman lainauspalvelun noutopisteinä.

TALOUS on muutoksessa, joka vaikuttaa myös kuntiin. Helsinki tavoittelee laadukkaita palveluja maltillisella menokasvulla.

KAUPUNGIN RAKENTAMISPALVELU Staran konepajalla työskentelee 230 työntekijää, joiden tehtävät vaihtelevat korjausrakentamisesta uniikkien taideteosten tekemiseen.

NUORTEN vaikutusmahdollisuuksia kaupungin päätöksenteossa ja oppilaitoksissa parannetaan Helsingin kehittämän Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän avulla.

ARKIOHJAAJAT kuuntelevat nuorten tarpeita. Tavoitteena on ehkäistä opintojen turhia keskeyttämiä ammatillisissa oppilaitoksissa.

APULAISKAUPUNGINJOHTAJA Laura Rätty aikoo uudistaa sosiaali- ja terveystointia yhä asiakaslähtöisemmäksi.

PÄÄHENKILÖ. Ilkka Niinistö suosittelee pojille ja miehille ahkerampaa kirjojen lukemista, sillä vaivannäön palkintona on jännittävämpi elämä.

LAPSUUTENI HELSINKI. Valokuvaaja Vesa Mäkinen palasi Roihuvuoren maisemiin valokuvanäyttelyssä ja muistoissaan.

INFO PÅ SVENSKA. Helsingfors stadsmuseum fortsätter att fira sitt 100-årsjubileum bl.a. genom att ge ut en barnbok på svenska.

➔ English supplement

Helsinki-info – this printed newspaper – is published by the City of Helsinki and distributed to all Helsinki households six times a year. The English Supplement is published on the City website at www.hel.fi/helsinki-info ➔ In English.

Helsinki käyttää yli puolet menoistaan terveys- ja sosiaalialan palveluihin kaupunkilaisille.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN MENOT ovat kaupungin talousarvioehdotuksen mukaan ensi vuonna 2,3 miljardia euroa. Lasten ja perheiden, ikäihmisten, asunnottomien ja eri tavoin sairaiden tai vammaisten helsinkiläisten tarvitsemien palvelujen tuottamiseen kuluu yli puolet kaupungin vuosittaisista toimintamenoista.

Tuoreen sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan Laura Rädyn johtamalla hallinnonalalla palveluvolyymit ovat valtavia. Terveysasemien palveluja käytettiin viime vuonna 1,7 miljoonaa kertaa. Vanhainkodeissa hoitopäiviä kertyi yli miljoona. Vammaispalveluja käytti 11 700 asiakasta. Kaupungin päiväkodeissa hoidettiin 19 300 lasta. Toimeentulotukea myönnettiin 60 500 henkilölle.

Sosiaali- ja terveystoimen organisoinnissa, palvelutarpeiden ennakoinnissa ja rahoituksessa onnistuminen on kaupungin kehityksen kohtalonkysymyksiä.

RITA EKELUND

HELSINKI-INFO | Internetversio www.hel.fi/helsinki-info

Numero 5 • 2011

Jakelu 24.–28.10.

35. vuosikerta

JULKAISIJA

Helsingin kaupunki,

PL 1,

00099 Helsingin kaupunki

p. 310 1641 (vaihde)

VASTAAVA TOIMITTAJA

Rita Ekelund

TOIMITUSSIHTEERI

Leena Seitola

TOIMITTAJA

Tiina Kotka

RUOTSINKIELISET SIVUT

Nina Weckström

ULKOASU

Saku Heinänen & Jesper Vuori

TAITTO

Heikki Sallinen

KANNEN KUVA

Eva Persson

KIRJAPAINO

Sanomapaino, Vantaa

PAINOSMÄÄRÄ

357 469 kpl

ISSN

0782-0453

JAKELUASIAT

Itella,

p. 0200 71000,

asiakaspalvelu@posti.fi

SEURAAVA HELSINKI-INFO

jaetaan 12.–16.12.

PALAUTETTA LEHDESTÄ

voi lähettää joko postitse

(Helsinki-info, PL 1, 00099

Helsingin kaupunki) tai

sähköisesti osoitteeseen

helsinki-info.palaute@hel.fi.

Palkittu asiakaspalvelun osaaja

Miina Ketelin, 37, tavoittaa Helsingin Energian asiakaspalvelusta.

"Toivon, että asiakkaista tuntuu vaivattomalta ja mukavalta ottaa meihin yhteyttä", sanoo palveluneuvoja Miina Keteli.

① Mitä työhösi kuuluu?

Työskentelen palveluneuvojana Helsingin Energian contact centerissä, yhdessä sen kolmesta asiakaspalvelutiimistä. Meille tulee yhteydenottoja sekä yksityisasiakkailta että yrityksistä. Vastaamme tiedusteluihin pääosin puhelimitse ja sähköpostitse. Useimmat kysymykset liittyvät sähkösovimusten solmimiseen tai irtisanomiseen tai lasku- ja hinta-asioihin. Päivästä riippuen hoidan noin 40–100 kontaktia työpäivän aikana. Vuoden aikana koko contact center hoitaa noin 254 000 asiakas-kontaktia.

② Millaista on hyvä asiakaspalvelu?

Asiakkaat arvostavat palvelun helppoutta ja nopeutta. Meille tulee myönteistä palautetta esimerkiksi sopimuksenteon helppoudesta. On myös tärkeää, että asiakkaan pulma tulee kerralla hoidettua, mieluiten yhdellä puhelinsoitolla. Joskus tietysti tarvitaan pitempiä selvittelyjä, joita varten meillä on erikseen henkilökuntaa. Asiakaspalvelumme laatua seurataan ja kehitetään jatkuvasti eri tavoin, ja sitä varten esimerkiksi nauhoitetaan puhelut.

③ Mitä teit aiemmin?

Olen työskennellyt muun muassa matkaoppaana ja lentoemäntänä. Asiakaspalveluun liittyviä töitä tein jo teini-ikäisenä. Nykyisessä työssäni olen nyt viihtynyt 3,5 vuotta. Olen mielelläni ihmisten kanssa tekemisissä, koen että olen asiakaspalvelutyössä oikealla paikallani.

RITA EKELUND

Palkittua laatua

Miina Keteli valittiin vuoden palveluneuvojaksi Vuoden Parhaat asiakaspalvelukilpailussa 2011. Valinnan perusteita olivat muun muassa innostus ja sitoutuminen hyvään asiakaspalveluun, asiakkaiden arvostus ja kyky jakaa osaamista työyhteisössä.

Kilpailu perustuu arviointimenetelmään, jonka taustalla vaikuttavat eurooppalainen laatustandardi EFQM ja contact center -toimialan kansainväliset standardit. Helsingin Energia sai myös tämän vuoden asiakaspalvelun laatupalkinnon.

Asiakaspalvelu ma–pe klo 8–18,
p. 010 802 802 (kotitaloudet), 010 802 803 (yritykset)
asiakaspalvelu@helen.fi

PIIRROS: MARKE TÖRNVALL

LUKEMINEN

Koirat innostavat lukemaan

LAPSET PÄÄSEVÄT lukemaan koirille Etelä-Haagan kirjastossa torstai-iltaisin syksyn ajan. Karvakorvat kuulolla -kampanjalla pyritään lisäämään lasten kiinnostusta kirjoihin ja lukemiseen. Tarkoituksena on innostaa ja rohkaista erityisesti niitä lapsia, joilla on vaikeuksia lukemaan oppimisessa. Koira on kiitollinen ja empaattinen kuuliija, koska se ei hermostu hitaasta lukutahdista tai korjaa mahdollisia virheitä.

Lukutuokio kestää tunnin, ja siinä aikana ääneen pääsee vuorollaan

kaksi lasta. Hetki pidetään tarkoitukseen varatussa erillisessä huoneessa, ja siihen osallistuvat lapsi, testattu ja koulutettu koira sekä sen ohjaaja.

Karvakorvat ovat kuulolla Etelä-Haagan kirjastossa torstaisin 8.12. asti. Osallistuminen on maksutonta, mutta edellyttää vanhempien suostumusta. Ilmoittautumiskaavakkeita saa kirjastosta.

Etelä-Haagan kirjasto, Isonnevantie 16 b, p. 09 310 85 032, avoinna ma-to 9-20, pe 9-16, la 10-16.

PALVELU

Lainatavaroita kirjastoista

HARVOIN tarvitsemiaan tavaroita ei tarvitse aina hankkia omaksi, sillä niitä voi lainata esimerkiksi lainaamiseen erikoistuneen Kuinoman tarjoamasta verkkopalvelusta. Vallilan ja Viikin kirjastot toimivat lainattavien tavaroiden nouto- ja jättöpaikkoina.

Kirjastoista on jo aiemminkin saanut lainaksi esimerkiksi liikuntaviraston kävelysauvoja ja Helsingin Energian energiamittareita.

"Samanlaista toimintaa on myös Aalto-yliopiston oppilaskuntalaisilla ja maailmallakin lainapalveluja kuumemma on useilla ryhmillä", kertoo Vallilan kirjaston johtaja **Harri Sahavirta**.

NOUTOPAIKKAIDEA syntyi pari vuotta sitten kirjaston ekotapahtumassa, johon Kuinomakin osallistui.

Lainattavien tuotteiden valikoimaan kuuluu tällä hetkellä lähes 1 000 tavaraa vaatteista rakennus- ja remonttitarvikkeisiin. Suosituimpia ovat olleet matkailu- ja urheilutarvikkeet sekä lasten matkasängyt. Tarjolla on myös lasten naamiais- ja juhlasuja keijukaispuvusta merenneitoasuun.

Vaikka suurin osa Kuinoman avulla liikkuvista tuotteista haetaan suoraan lainaajilta, on Vallilan kirjastostakin noudettu esimerkiksi ompelukone, porakone, lastenhoitotarvikkeita sekä talviurheiluvälineitä, jotka osoittautuivat viime talven suosikeiksi.

KIRJASTOISTA ei kuitenkaan voi noutaa ihan mitä tahansa tavaraa, sillä varastotila on rajallinen. Kovin suuria ja painavia tavaroita ei välitetä, eikä mitään pilaantuvaa, elävää tai räjähtävää.

"Tavaroiden tulee olla sen kokoisia, että yksi ihminen kykenee liikuttelemaan niitä. Meiltä ei esimerkiksi voisi noutaa hevosta, jos sellainen olisi lainattavissa, sillä se on liian iso, eikä myöskään sisäisesti", virnuilee **Harri Sahavirta**.

Kuinoman välittämien tavaroiden lainauksesta peritään pieni, usein päiväkohtainen lainausmaksu. Lainaus on vahinkotapauksissa velvollinen korvausmaksuun, joka ilmoitetaan etukäteen. Kuinoma tai kirjastot eivät toimi maksun välittäjänä, vaan lainaus maksaa vuokran suoraan omistajalle. Tavarointa saa lainaksi rekisteröitymällä palvelun käyttäjäksi Kuinoman nettisivuilla. Kuvalliset selosteet, hinnat sekä lisätiedot löytyvät osoitteesta www.kuinoma.fi.

LEENA SEITOLA

Pienennetään hiilijalanjälkeä

Viime keväänä kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen** jakoi 24 yritykselle ja organisaatiolle Ekokompassitodistukset. Vallilan kirjasto on yksi todistuksen saaneista.

Ekokompassi on kevennetyn ympäristöjärjestelmän työkalu. Sitä tarjoaa Ilmastoinfo, joka kannustaa ja tukee yritysasiakkaita oman ympäristötoimintansa kehittämisessä. Ilmastoinfo kehittää kampanjoita, tapahtumia ja tilaisuuksia, joiden kautta asukkaiden on helppo viedä ilmastoteot käytäntöön. Ilmastoinfon toimintaa koordinoi Helsingin kaupungin ympäristökeskus. www.ilmastoinfo.fi ja www.ekokompassi.fi.

KUVA: VILMA LAPPALAINEN

Virittäydy juhluvuoteen

ENSI VUONNA tulee kuluneeksi 200 vuotta siitä kun Helsinki nimitettiin Suomen suuriruhtinaskunnan pääkaupungiksi.

Helsingin seudun kesäyliopiston ja Helsinki-Seuran järjestämässä luentosarjassa on luvassa aikamatka pikkukaupunkiin ajalta ennen pääkaupungiksi tuloa tiistaisin kello 17.30–19. Erikoistutkija Martti Helminen aiheena on 8.11. Aleksanterinkatu – muistona 1600-luvulta. 15.11. Viaporin vaurastamasta eliitistä ker-

too FT Jessica Parland-von Essen ja 22.11. tutkija Marja Pehkosen luento on otsikoitu Ensimmäiset kaupunkilaiset – hautakivet kertovat.

Maksuttomat luennot järjestetään Kongressikeskus Paasitornissa (Paasivuorenkatu 5).

Paristot kontteihin

PARISTOJEN KERÄYS Helsingin seudun ympäristöpalveluiden HSY:n kierrätyspisteissä päättyy 31.12.

Sen jälkeen paristojen ja pienakkujen maksuton keräys jatkuu edelleen ongelmajätteiden konteissa, Sortti-asetilla, Munkinmäen jäteasemalla sekä keväisin pääkaupunkiseutua kiertävissä jätehuollon keräysautoissa. HSY:n vaarallisten jätteiden konttien sijainti löytyy osoitteesta jatehuolto.hsy.fi/aluekerays/. Käytetyt paristot ja pienakut voi palauttaa maksutta

myös niitä myyviin liikkeisiin.

Paristojen ja akkujen vieminen keräykseen on tärkeää niiden sisältämien vaarallisten ja haitallisten aineiden vuoksi. Sekajätteen joukkoon niitä ei saa laittaa.

KUVA: PLUGI

KUVA: JUHA NENONEN

"Helsingin usko tulevaisuuteen on vahva", sanoo kaupunginjohtaja Jussi Pajunen.

KUVA: PATRIK LINDSTRÖM

Malttia myllerryksissä

"MALTILLISELLA menokasvulla turvaamme palvelut. Velkaannumme sen verran lisää, etteivät keskeiset kehittämiskohteemme vaarannu. Maa-ilmantlaajuinen talouskriisin muutostempo on suuri ja siksi pitää olla valmius myös pahojen päivien varalle", totesi kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen** esitellessään lokakuun alussa ehdotustaan Helsingin kaupungin talousarvioksi vuodelle 2012.

"Suhdannenäkymissä on merkittävää epävarmuutta ja tulevan talouskehityksen vaikutusta muun muassa kaupungin verotuloihin on nyt vaikea arvioida."

Pitemmällä aikavälillä väestörakenteen murroksella ja maahanmuutolla on syvälekkäviä vaikutuksia kaupunkien tulevaisuuteen. Pääkau-

punkiseudulla Pajunen näkee keskeisenä segregatiiokehityksen estämisen sekä kaupungin sisällä että kuntien välillä.

"Helsingin usko tulevaisuuteen on vahva ja kaupungin elinvoimaisuutta kehitetään", Pajunen korosti.

TALOUSARVIOEHDOTUKSESSA tavoitteena on talouden tasapaino, jolla turvataan palvelut sekä kasvun ja kehityksen edellytykset asukkaille ja kaupungissa toimiville yrityksille ilman liiallista velkaantumista. Lisälainantolla kaupungin on tarkoitus turvata välttämättömät korjausinvestoinnit ja toisaalta aloitusedellytykset keskeisissä alueellisissa kehittämiskohteissa, kuten Jätkäsaarella, Kalasatamassa, Kruunuvuorenrannassa ja Keski-

Pasilassa, joista myöhemmin alkaa kertyä verotuloja.

Helsinki haluaa lisätä tuottavuutta uudistamalla organisaatiota, tehostamalla tilankäyttöä ja lisäämällä tietotekniikan käyttöä palveluissa. Suuret tulevaisuuden linjaratkaisut liittyvät kaupungin energiapolitiikkaan ja sosiaali- ja terveystoimen organisoimiseen.

SUURIMPIA INVESTOINTEJA ensi vuonna ovat Malmin sairaalan peruskorjaus ja Myllypuron uusi terveysasema. Joukkoliikenteen palvelutaso paranee muun muassa kalustoinvestoinneilla. Poikittaisyhteys Jokeri 2 ja Linnanrantaajantien liittymän liikennejärjestelyt helpottavat liikkumista.

RITA EKELUND

Nyt!

Kaupungin talouslukuja

KAUPUNGIN TOIMINTAMENOT

ovat noin 4,4 miljardia euroa. Ennusteiden mukaan kaupunki saa ensi vuonna verotuloja lähes 2,8 miljardia euroa. Verotulot kasvavat niukasti, vain 0,6 prosenttia.

Kunnallisveroprosentti esitetään pidettäväksi ennallaan 18,5 prosentissa. Kiinteistöveroprosentti säilyy vuoden 2011 tasolla.

Vuosien 2009 ja 2010 heikko verotulokehitys vaikuttaa edelleen kaupungin talouden tasapainoon. Tiukan menokurin ansiosta toimintamenojen kasvua on pystytty hillitsemään vuosina 2010 ja 2011.

Helsinki investoi ensi vuonna 660 miljoonalla eurolla, josta liikelaitosten osuus on 248 miljoonaa. Kaupungin lainakanta kasvaa talousarvioehdotuksen mukaan 265 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 lopussa lainaa on lähes 2 miljardia euroa eli 3200 euroa asukasta kohti.

Ensi vuoden talousarvioehdotus etenee kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen kaupunginvaltuustoon, jossa sitä käsitellään keskiviikkona 9. marraskuuta klo 15 alkaen ja keskiviikkona 16. marraskuuta klo 16 alkaen. Valtuustokäsittelyä voi seurata paikan päällä osoitteessa Sofiankatu 3 tai suorana lähetyksenä nettiosoitteessa www.helsinkikanava.fi.

www.hel.fi/talousarvio

KUNTOILU

Liikuntasäpinöitä

LIIKUNTAVIRASTO järjestää Myllypurossa ja Maunulassa seniorisäpinöitä iäkkäille ja liikuntahulinää lapsiperheille. Myllypurossa säpinät ovat 1.12. asti torstaisin klo 9.30–11.30 ja liikuntahulinat 27.11. asti sunnuntaisin klo 9–10.45. Maunulassa seniorit liikkuvat 28.10.–18.11. perjantaisin klo 10–11.30 ja lapsiperheet lauantaisin 29.10.–26.11. klo 9–10.30.

Seniorisäpinöissä jumpataan, harjoitellaan kuntosalilla, pelataan ja tasapainoillaan. Sisäänkäynti 1,5/3 euroa. Aikuisten ja 2–8-vuotiaiden lasten yhteisissä liikuntahulinnoissa hypitään, juostaan, pelataan ja temppuillaan. Lapset osallistuvat maksutta, aikuisten kerta-maksu on 3 euroa.

Mukaan pääsee ilman ennakkoilmoittautumista sisäliikuntavaateiden ja -kenkien kanssa.

Liikuntamylly, Myllypurontie 1 ja Maunulan liikuntahalli, Maunulanmäki 3–5. www.hel.fi/liikunta.

TAPAAMINEN

Asukasilta Suvilahdessa

YLIPORMESTARIN asukasilta kokoaa 22. marraskuuta klo 18.30–20.30 asukkaita keskustelutilaisuuteen Suvilahteen. Alueina ovat Hermannin, Kalasatama, Sörnäinen ja Vallila. Tilaisuudessa käsitellään alueen ajankohtaisia asioita. Kysymyksiin on vastaamassa eri alojen asiantuntijoita kaupungin virastoista.

Tapaamispaikkana on Suvilahden kattilahalli, Sörnäisten rantatie 22, rakennus 1, A-ovi.

VERKOSSA

Sähköistä asiointia keskitetään

Helsingin kaupunki keskittää sähköisiä asiointipalvelujaan yhdelle sivustolle osoitteeseen <http://asiointi.hel.fi>.

Sivuilla voi esimerkiksi täyttää päivähoito- tai vuokra-asuntohakemuksen, ilmoittautua kulttuurikeskuksen tai liikuntaviraston kurssille tai jättää tapahtumailmoituksen. Sivusto palvelee tietoturvalisest kolmella kielellä joka päivä ympäri vuorokauden.

Testaa verkossa terveydentilasi

Tietoa terveydestä ja testeistä oman terveydentilan arvioimiseen on kerätty nettiosoitteeseen www.hel.fi/itsehoito. Sinne on linkitetty tietoa sairauksien oireista ja hoidosta sekä terveysalan tapahtumista, kursseista ja terveyden edistämisen ryhmistä. Helsingin kaupungin terveyskeskuksen ylläpitämiltä sivuilta voi lisäksi tulostaa vastaanotolla tarvittavia lomakkeita.

Millaista on Malmilla?

Asukailta kerätään mielipiteitä Malmin ja Pukinmäen turvallisuudesta ja viihtyisyydestä osoitteessa <http://kerrokatalla.hel.fi/>. Siellä voi tehdä karttamerkintöjä turvatomiksi tai turvalliseksi kokemistaan paikoista sekä kommentoida muiden merkintöjä. Helsingin kaupungin ylläpitämän sivuston keskusteluun osallistuvat myös virkamiehet, ja kertynyttä tietoa käytetään alueen kehittämiseen. Kysely on avoina 13.11. saakka. Kerro kartalla-sivuilla kysytään asukasmielipiteitä myös esimerkiksi Maunulan pohjoisosan ja Kuninkaankolmion kehittämiseksi.

KUVAT: HSY/PETRI BACKSTRÖM, PLUGI

Neste Munkkiniemen vaarallisten jätteiden kontti.

Mustikkamaan jätevedenpumppaamo.

KILPAILU

Tuunaa kontti tai pumppaamo

HELSINGIN SEUDUN ympäristöpalvelut HSY etsii uusia ideoita vaarallisten jätteiden kontin ja jätevedenpumppaamon ulkoasun kohentamiseksi järjestämällä syksyn aikana suunnittelukilpailun. Kilpailu on avoin kaikille ja se toteutetaan osana World Design Capital Helsinki 2012 -ohjelmaa.

Tuunattavat kohteet ovat Mustikkamaan jätevedenpumppaamo ja Neste Munkkiniemen vaarallisten jätteiden kontti.

Kontin ja jätevedenpumppaamon kaltaisten epärakennusten kohenta-

misehdotuksilta odotetaan tuoreutta ja yllätyksellisuutta, sillä kilpailun tavoitteena on luoda viihtyisämpää kaupunkiympäristöä.

Pumppaamon julkisivun parantamisen kustannukset voivat olla enintään 20 000 euroa ja kontin 10 000 euroa.

”Luovia kykyjä etsitään!”

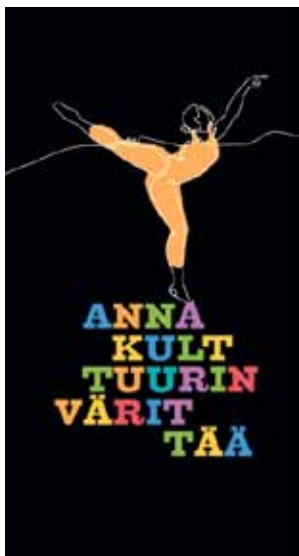
KILPAILUEHDOTUKSET tulee lähettää sähköisesti netistä löytyvien ohjeiden mukaan, paperiversioita ei oteta vastaan.

HSY palkitsee kummankin rakennuksen voittajatyön 2 000 euron suuruisella summalla, joka on veronalaista tuloa. Suunnittelulle on aikaa vain pari kuukautta, sillä kilpailu päättyy 31.12. Kilpailukutsu, molempien rakennusten kuvat ja mitat sekä suunnitteluohjeet löytyvät osoitteesta www.hsy.fi.

Ehdota kulttuuritekoa 2011

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA palkitsee Helsingissä tehdyn kulttuuriteon 5 000 eurolla. Voittaja valitaan kaupunkilaisilta tulleiden ehdotusten pohjalta. Viime vuonna palkittiin We Love Helsinki.

Kulttuuriteko voi olla muutakin kuin esitys tai tapahtuma. Sen toivotaan osoittavan rohkeutta luoda jotain uutta ja erilaista. Kulttuuritekoa voi ehdottaa 22.11. saakka www.annakulttuurinvarittaa.fi -nettiosoitteessa tai postitse osoitteeseen Helsingin kulttuurikeskus, "Kulttuuriteko 2011", 00099 Helsingin kaupunki.

Asuntokunnat lukuina

HELSINGISSÄ oli viime vuonna 301 815 asuntokuntaa. Niistä 49,1 prosenttia oli yhden hengen ja 30,5 prosenttia kahden hengen asuntokuntia. 10,2 prosenttia oli kolmen hengen, 7 prosenttia neljän hengen, 2,2 prosenttia viiden hengen ja 0,9 prosenttia kuuden tai useamman hengen asuntokuntia. Asuntokuntien keski-
koko oli 1,86 henkeä.

Helsingin tilastollinen vuosikirja 2010. Helsingin kaupungin tietokeskus. Saatavissa tietokeskuksesta tai osoitteesta www.hel.fi/tietokeskus, Julkaisut 0 Tilastot 0 Muut tilastot ja julkaisut.

49,1 %

asunto-
kunnista
Helsingissä
on 1-henkisiä.

Sillasta saranaan

STARAN KONEPAJASSA Arabiassa paiksitaan töitä monella saralla. Suurin osa pajan 50 miljoonan liikevaihdosta tulee kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen, kuten päiväkotien ja koulujen korjausrakentamisesta. Konepajan monipuolisista tehtäviä henkilökunta kuvaa lentävällä sanonnalla "sillasta saranaan".

"Töitä riittää pienistä nopeasti tehtävistä kunnostuksista suuriin kosteusvauriokorjauksiin. Pienemistä töistä voi mainita vaikkapa liikuntarajoitteisen henkilön tarpeisiin asennetut tukikahvat", kertoo yksikön johtaja Kari Haapaniemi.

SYYSKUUSSA 80-vuotisjuhliaan viettäneellä konepajalla on 230 työntekijää, joiden ammattitaito ulottuu rakennus-, kosteusvaurio-, LVI-, metalli-, puu- ja sähkötekniikkaan. Metallipajassa on rakennettu sillat esimerkiksi Ruoholahteen ja Pasilaan sekä aittaa Koffin puistoon. Pajalla korjataan myös kaupungin avaruskalustolle aiheutuneet vauriot.

"Järeidenkin aurojen terälevyt saavat talvisin kolhuja muun muassa katukaivojen kansista", toteaa pajan tuotantopäällikkö Antti Rusko.

KONEPAJAN PUUVERSTAALLA taitajien käsissä syntyvät myös erikoistyöt, kuten kalusteet Turussa valmistuneisiin loistoristeilijöihin. Tavanomaisempia töitä ovat koulujen ja kirjastojen kalusteet pöydistä ja kaa-peista infopisteisiin. Nykyisin pajalla on käytössä modernit koneet, joilla hiotaan vaikkapa ovia ja tekstiteitä nimikylttejä. Kone nopeuttaa työtä

merkittävästi, mutta käyttäjän on myös tiedettävä millaista on käsityön jälki, jotta valmis tuote vastaa sille asetettuja vaatimuksia.

PUUPAJAN ERIKOISUUTENA on museoseinä. Sinne on kerätty sata-määrin vanhoja työvälineitä, jotka olivat ennen välttämättömiä työn onnistumiselle. Museo on, nyt jo eläkkeelle jääneen Pertti Nurmela aikaansaama. Hän ehti työurallaan puutyöpajalla luotsata ammattiin yli 300 oppisopimusopiskelijaa.

TÄLLÄ HETKELLÄ konepajan henkilökunta korjaa muun muassa Ensi linjalla sijaitsevaa entistä sokeainkoulua, työstää kaiteita Oulunkylän seurahuoneen remonttia varten ja rakentaa uniikkia taideteosta Arabianrannan Flooran aukiolle.

"Me teemme työtä joustavasti ja toimimme kuin pelastuslaitos. Tullemme paikalle silloin kun on hätä", toteaa Kari Haapaniemi.

LEENA SEITOLA

Staran yksikön johtaja Kari Haapaniemi on tyytyväinen tiimensä ammattitaitoon. Konepajan puutyötiloissa taitolajin historiasta muistuttaa museoseinä, johon on kerätty satamäärin vanhoja käytössä olleita työkaluja.

KUVA: KIMMO BRANDT

Konepaja ennen

Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Staran konepaja sai alkunsa, kun Helsinki päätti vuonna 1928 yhdistää ympäri kaupunkia sijainneet korjauspajat. Silloisen rakennuskonttorin hallinnoima paja valmistui vuonna 1931. Sen tiloissa korjattiin rakennuskoneita, tehtiin eri-

laisia koneistus-, sähkö- ja pajatöitä sekä puu- ja levysepan töitä 70 työntekijän voimin.

Sotavuosina korjattiin palo- ja sairaankuljetusautoja sekä asennettiin puukaasulaitteita ja muutettiin kalustoa metaanikaasulla toimivaksi. Vuosien varrella konepajan tuotantoa on

muutettu kaupungin tarpeiden mukaan. Vielä 1950-luvulla konepajalla oli kuusi ahjoa, seppää ja päällelyöjää. 1980-luvulla oli 10 sorvia ja yhtä monta sorvaajaa, mutta nykyisin ei seppiä ja sorvaajia enää ole. Vain yksi ahjo on säilytetty muistona menneiltä ajoilta.

Nuorten vaikutusmahdollisuuksia parannetaan harppauksin.

Nuorille lisää päät

TEKSTI TIINA KOTKA VALOKUVAT EVA PERSSON

Koululaiset jakoivat kokemuksia vaikuttamistavoista oppilaskuntapäivässä Töyrynummen ala-asteella. Äänessä Mona Leskinen Hietakummun ala-asteelta, mikrofonia kierrätti luokanopettaja Petteri Elo Hiidenkiven peruskoulusta.

ösvaltaa

NUORIA INNOSTETAAN vaikuttamaan koulunsa ja kotikaupunkinsa asioihin. Sitä varten Helsinkiin räätälöitiin Ruudiksi nimetty nuorten vaikuttamisjärjestelmä.

Voimakkaimmin Ruuti näkyy kouluissa. Oppilaiden osallisuusryhmistä on tullut suosittuja esimerkiksi Hiidenkiven peruskoulussa, jossa lähes 90 nuoren bilejengi toteuttaa oppilaiden toiveita järjestämällä muun muassa halloween- ja vappujuhlat. Saffkaposse puolestaan pureutuu kouluruokailuun, ja vihreän tiimin ansiosta jätemäärät pienenevät eikä energiaa ja vettä tuhjata. Mediatiiimi ikuistaa koulun tapahtumia verkkoon ja videolle ja oppii samalla mediavaikuttamista.

"Sporttivartti leikittää pienimpiä koululaisia välitunneilla parina päivänä viikossa. Meistä on tärkeää, ettei kukaan tunne oloaan yksinäiseksi tai syrjäytyneeksi. Järjestämme myös joka luokka-asteelle urheilutapahtumia ja välillä turnauksiakin. On mukava ideoida ja toteuttaa juttuja", kertoo urheilutiimiin kuuluva **Josefiina Kortesaari**, 15.

Tänään hän on tullut kahdeksan muun oppilaan ja kahden opettajansa kanssa edustamaan kouluaan oppilaskuntapäivään, joka kokoaa yhteen koululaisia ja opettajia eri puolilta kaupunkia. Oppilaat jakavat tietoa käyttämistään vaikuttamistavoista ja -ryhmistä sekäideoivat yhdessä tulevaa toimintaa ja perehtyvät vaikuttamiseen ylipäätään.

OPPILAAT KÄYVÄT läpi myös hankkeita ja hankintoja, joita kukin koulu on toteuttanut ylipormestarin myöntämällä hankerahalla. Sen käytöstä päätetään keväisin oppilaiden ja kaupungin johdon yhteisessä kokouksessa kaupungintalolla koulujen ennakkovalmistelujen pohjalta. Viime vuonna helsinkiläiskoulut saivat jaettavakseen 551 500 euroa. Kouluihin on hankittu rahoilla esimerkiksi sohvia ja taidetta sekä toteutettu erilaisia yhteishenkeä nostattavia tapahtumia.

"Oppilaat valitsevat, mihin raha käytetään. Meidän koulumme saamalla 4 345 eurolla toteutettiin Harry Potter -teemaviikko. Teimme esimerkiksi kotitaloustunnilla taikajuomia, kuvaamataitotunnilla velhohattuja ja kemian tunnilla taikoja muuttamalla veden punaiseksi ja takaisin värittömäksi. Koulussa vieraili taikuri. Koko vuodeksi riittää iloa elokuvalisenssistä ja jalkapallomaalin verkosta, jonka hankimme huispaustakin ajatellen", kertoo Hiidenkiven peruskoulun luokanopettaja **Liisa Poikkimäki**.

Ylipormestarin oppilaskuntakokousten aikana koululaiset esittävät päättäjille yleisiäkin kannanottoja asioista, joihin toivoisivat parannusta. Tänä vuonna esille nousivat muun muassa huoli kouluruoan laadusta ja toive taideaineiden määrän kasvattamisesta.

"Tärkeintä on se, että oppilaat itse päättävät ja tekevät asioita, me olemme takalalla ja autamme tarvittaessa", kertovat luokanopettajat Liisa Poikkimäki ja Petteri Elo.

RUUTIIN KUULUU myös marraskuun 11. päivänä ensi kertaa järjestettävä RuutiExpo. Nuoret esittävät tapahtumassa mielipiteitään niin sanoin, kuvin, sävelin kuin tanssin ja teatterinkin keinoin. Tapahtuman nettisivuillakin käydään keskustelua samanaikaisesti.

Nuoret voivat opiskella RuutiExpon työpajoissa vaikuttamistapoja. Osallistujat pääsevät testaamaan taitojaan saman tien, sillä Wanhassa Satamaan on kutsuttu kasapäin vaikuttajia ja päättäjiä ministereitä myöten. He paitsi keskustelevat nuorten kanssa, myös kertovat ajankohtaisista suunnitelmista.

Tapahtumassa valitaan vaaleilla Ruudin ydinryhmä, joka ryhtyy ajamaan nuorten esiin nostamia parannusehdotuksia sekä ideoimaan esitettuihin epäkohtiin ratkaisuvaihtoehtoja. Nuoria myös kannustetaan perustamaan omia toimintaryhmiä, koskivat ne sitten paikallisia tai koko kaupungin asioita.

RUUTI LUOTIIN Helsinkiin, koska nuorille haluttiin monipuolinen vaikuttamisjärjestelmä. Kaupunkiin ei perustettu nuorisovaltuustoa, koska sen katsottiin edustavan suuren kaupungin nuoria kapealaisytyyppisesti. Ruutia edeltänyttä Hesän Nuorten Ääntä pidettiin liian aikuisvetoisena ja uuteen vaikuttamisjärjestelmään haluttiin myös enemmän osallistumis- ja vaikuttamistapoja.

"Ruudin ydinajatus on parantaa nuorten vaikuttamismahdollisuuksia kaupungissa ja innostaa heitä osallistumaan ja tekemään itse. Toimintavaihtoehtoja on kaikenlaisille nuorille eikä vain niille, joiden taidot, aika ja rohkeus riittävät nuorisovaltuustotyyppiseen työskentelyyn", kertoo Ruudin suunnitteluun osallistunut opetuskonsultti **Kirsi Verkka** opetusvirastosta.

Ruuti koettaa tavoittaa niitäkin nuoria, joita perinteiset vaikuttamistavat eivät puhuttele, verkossa olevalla vaikuttamispalvelu VerkkoRuudilla.

"Se on matalan kynnyksen vaikuttamiskanava,

jossa voi ilmaista helposti epäkohtia ja parannusehdotuksia. Sieltä saa kätevästi tietoa meneillään olevista hankkeista, tulevista tapahtumista ja vaikuttamisesta", kertoo Verkka.

Ruudin yhtenä tärkeänä tavoitteena on patistella virastoja kehittämään nuorten kuulemisen tapoja.

"Nuorisolaki edellyttää nuorten kuulemistä päätöksenteossa. Siihen tarvitaan nykyistä monipuolisempia tapoja, ja virastot pitää saada aktivoitua ideoimaan niitä. Esimerkiksi opetusvirasto on jo kehittänyt nuorisoihankeskuksen kanssa malleja, joilla otetaan opiskelijat mukaan koulun pihan tai sisätilojen suunnitteluun", kertoo Verkka.

Vaikka Ruutiin osallistuu monenlaisia nuorten kanssa toimivia tahoja nuorisotaloista järjestöihin, ovat keskeisimmässä roolissa oppilaitokset, koska ne tavoittavat suuria oppilasjoukkoja. Opinahjot myös haluavat kehittää osallisuuden tapojaan, ja esimerkiksi peruskouluja myös veloitetaan siihen uudessa opetussuunnitelmassa.

OPPILAAT OVAT vaikuttaneet asioihin toki jo ennen Ruutiakin. Edellinen vaikuttamisjärjestelmä Hesän Nuorten Ääni loi pohjan päättäjien ja oppilaiden keskusteluille sekä ylipormestarin jakamalle koulujen hankerahalle. Jokaisessa helsinkiläisessä peruskoulussa on oppilaskunta, jonka hallitusta kuullaan koulun toimintaa ja kehittämistä koskeissa asioissa. Oppilaat vaikuttavat arkeensa muutenkin lukuisin tavoin aina koekäytänteitä myöten.

"Oppilaat voivat valita, tekevätkö yhden ison kokeen vai useita pieniä. Vaihtoehtoisesti he voivat korvata kokeen projektityöllä joko kokonaan tai osittain. Esimerkiksi teknisen työn tunneillani oppilaat päättävät, tekevätkö seinä- vai pöytäavainkaapin ja minkä malliseksi sen muotoilevat. Opetustavoitteet tappiitoksesta saranan kiinnitykseen toteutuvat joka tapauksessa. Kun oppilas päättää itse, hän oppii kantamaan vastuuta valinnoistaan ja motivoituu", valottaa Hiidenkiven peruskoulun arkea luokanopettaja **Petteri Elo**. ■

📍 **RuutiExpo 11.11. kello 9–22**
Wanhassa Satamassa maksuton ja avoin vaikuttamistapahtuma nuorille.
🌐 **www.nuoriso.hel.fi/ruuti**

Ponirahat kahvilatyöllä

NUORET KERÄÄVÄT rahaa ponin ostoon pitämällä kahvilaa Fallkullan kotieläintilalla. Samalla he oppivat vaikuttamista.

"Halusimme meidän kokoisille ratsastukseen sopivan ponin, koska pikkuisella Laku-Pekalla saavat ratsastaa vain kaikista nuorimmat ja Ckyra taas on tosi iso. Tilalla ei ollut rahaa kolmanteen poniin, joten perustimme poniperheryhmä POPE:n sen hankkimiseksi. Aloimme pitää sunnuntaikahvilaa, ja nyt on kasassa jo puolet ponirahoista, pari tonnia", kertovat **Sissi Puranen**, 12, ja **Ilona Vainio**, 10, Fallkullan kahviossa.

Kotieläintilaa ylläpitävä kaupungin nuorisoihankeskus kustantaa kahvilatarvikkeet ja henkilökunta hakee ne, mutta POPE vastaa lopusta kahvilatoiminnasta. Viime helmikuussa perustettuun ryhmään kuuluu viitisentoista lasta ja nuorta. He kokoontuvat joka toinen viikko jakamaan kahvilavuoroja ja puhumaan ajankohtaisista asioista.

"Olemme miettineet ponin rotua ja etsineet tietoja eri vaihtoehtoista myös henkilökunnan kanssa. Vaikka poni tulee tilan omistukseen ja henkilökunta huolehtii siitä eniten, tuntuu se silti mel-

kein omalta. On kivaa, kun idea meni läpi ja pääsemme vaikuttamaan tilan asioihin muutenkin", kertovat Sissi ja Ilona.

Nuoret osallistuvat Fallkullassa talokokouksiin. Niissä on päätetty esimerkiksi piha-remonttia varten istutusten ja penkkien paikat sekä äänestetty nimet syntyneille kileille ja karitsoille. Nuoret myös otetaan mukaan hoitamaan ja syöttämään eläimiä sekä siivoamaan karsinoita ja lypsämään vuohia.

"Nuoret pyysivät uutta ponia, jotta useammat saisivat mahdollisuuden harjoitella ponin hoitoa. Emme kuitenkaan halua opettaa heitä siihen, että kun vain mankuu jotain, saa sen tuosta vain. Asia pitää perustella, ja kun nuoret tekevät itsekin asian eteen töitä, he myös sitoutuvat siihen paremmin. Arvelemme ponia toivoneiden kiintyvän eläimeen enemmän, kun he ovat ponnistelleet sen saamiseksi. Näyttää siltä, että saamme ponin os-

KUVA KIMMO BRANDT

"Toivottavasti saamme Laku-Pekalle ponikaverin jo kesällä", toteavat Sissi Puranen ja Ilona Vainio Fallkullan kotieläintilalla.

tettua ensi syksyyn mennessä", kertoo nuorisoihaja **Henna Risunen**.

Fallkullassa on toiminut POPE:n tapaisia ryhmiä aiempinakin vuosina.

"Ryhmät ovat keränneet varoja esimerkiksi matkoihin maatilamatkailutiloille ja Islantiin. Yksi ryhmä kokoontui pari vuotta, mikä osoittaa, että nuorilta löytyy pitkäjänteisyyttä ja motivaatiota", toteaa Risunen.

TIINA KOTKA

📍 **Fallkullan kotieläintila, Malminkaari 24,**
kahvila avoinna sunnuntaisin kello 10–14.

Turhan moni keskeyttää opinnot ammatillisissa oppilaitoksissa.
Taustalla voi olla puutteita arjen hallinnassa.

Arkiohjaaja kuuntelee nuoria

TEKSTI TIINA SANDBERG KUVAT RHINOCEROS OY

Lähihoitajaksi opiskeleva Jenny Wikström (oik.) on tyytyväinen arkiohjaaja Katja Bergströmin apuun.

JENNY WIKSTRÖM ei enää opiskelisi Helsingin sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksessa (Hesote) lähihoitajaksi, jollei arkiohjaaja **Katja Bergström** olisi häntä tukenut ja tukisi yhä. Wikström on aidosti kiinnostunut hoitoalasta, mutta opintojen läpivieminen on silti tuntunut ajoittain liian haastavalta.

"Katja on auttanut tosi paljon töihin ja opintoihin liittyvissä käytännön asioissa, mutta myös kuunnellut huoliani ja ollut henkisenä tukena."

"Nuorilla on arjessa paljon esimerkiksi talouteen ja ihmissuhteisiin liittyviä asioita, jotka haittaavat opiskeluun keskittymistä", Bergström listaa.

Wikströmin opiskelua on jarruttanut muun muassa niinkin arkinen asia kuin puolentoista tunnin koulumatka.

"Katja on vähän potkinut minua, soittanut esimerkiksi perään ja kysynyt, missä olen ja olenko tulossa kouluun tänään. Suurin osa yhteisestä ajasta on kuitenkin kulunut erilaisten papereiden täyttämässä, tukien ja korvaavien suoritusten hakemisessa, sekä työelämän ongelmien selvittämisessä."

BERGSTRÖM TUKEE peruskoulupohjaisen lähihoitajakoulutuksen opiskelijoita Hesotessa. Työn päämää-

ränä on vähentää keskeyttämistä ja nostaa opiskelumotivaatiota. Tapa toimia on jalkautuminen ja varhainen puuttuminen.

"Osa työstä on etsiä arkiohjauksen mallia, joten meillä on vapaus kokeilla asioita ja tapoja toimia. Työ muotoutuu koko ajan."

Arkiohjaajia ei ennen ole ollut, joten ohjaajan rooli kouluyhteisössä on myös etsittävä. Kun vuosi on kulunut, "Mitä sä teet?" ei ole enää ihan jokaviikkoinen kysymys.

"Kuulun opiskelijahuoltoryhmään, teen paljon yhteistyötä ryhmäohjaajien kanssa, käyn tunneilla puhumassa ja vetämässä esimerkiksi alkavien opiskelijoiden ryhmäytymisjuttuja sekä ihan vain kuuntelemassa. Teen itsestäni tutun hahmon koulussa ja pidän ovet auki tulla juttelemaan."

Arkiohjaajalla ei ole vastaanottoaikoja, vaan ovi on tosiaan aina auki.

"Luonani käy paljon opiskelijoita – jotain tärkeää siis pystyn heille tarjoamaan. Osa tulee säännöllisesti, osa jaksottain, osa vain muutaman kerran."

Jenny Wikström sanoo jakaneensa Katjan kanssa sellaisia asioita, joita ei missään nimessä olisi kertonut kenellekään muulle koulussa.

Katja Bergström on itsekin opiskellut Malmilla lähihoitajaksi. Koulu on tuttu kuten myös osa opet-

tajista. Lisäksi hän on koulutukseltaan sosionomi.

"Minulla on sopivasti kokemusta tästä oppilaitoksesta ja työelämästä. Tiedän mitä maailmalla on menossa ja mitä tulossa." ■

Apua arkeen

PAHIMMILLAAN AMMATILLISISSA opinnoissa keskeyttäneitä on jopa puolet opiskelijoista. Osa opinnoista keskeytyy jo ennen kuin ne alkavatkaan, kun opiskelija ei ilmaannu koskaan oppilaitokseen. Osalle keskeyttämisen syynä on sopimaton koulutusala. On kuitenkin paljon opiskelijoita, jotka keskeyttävät opintonsa tilapäisen motivaation tai elämäntilanteen puutteen tai henkilökohtaisten vaikeuksien takia. Arkiohjaajat jalkautuvat ammatillisiin oppilaitoksiin nimenomaan näitä opiskelijoita varten. Heidän tehtävänsä on auttaa ja tukea opiskelijoita arjen asioissa – riippumatta siitä liittyvätkö ne opiskeluun vai muuhun elämään. Tarvittaessa opiskelija ohjataan muiden tukipalveluiden piiriin.

Arkiohjaajat ovat osa Armi-arkiohjauksen mallia 2010–13 -projektia. Syksyllä 2010 Helsingissä aloitti työnsä kolme arkiohjaajaa: Katja Bergström Helsingin sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksessa, Susanna Saarinen Helsingin tekniikan alan oppilaitoksessa ja Marika Lius Helsingin palvelualojen oppilaitoksessa.

Palveluja asiakkaiden ehdoilla

TEKSTI TIINA KOTKA KUVAT KIMMO BRANDT

HELSINKILÄISET saavat tulevaisuudessa suurimman osan sosiaali- ja terveyspalveluistaan sujuvasti samoista osoitteista, mikäli uuden apulaiskaupunginjohtajan **Laura Rädyn** suunnitelmat toteutuvat.

Aloittaessaan työnsä elokuussa Rätty päätyi keskele myllerrystä, jossa väännettiin kättä hänen johtamiensa kaupungin suurimpien virastojen, terveyskeskuksen ja sosiaaliviraston, täydellisestä tai osittaisesta yhdistämisestä tai erillään pitämisestä. Rädyn on tarkoitus antaa oma esityksensä kaupunginhallitukselle lähiaikoina.

”Lähtökohtanani on sosiaali- ja terveystoimen toimintojen yhdistäminen siten, että asiakkaat saavat parempaa palvelua. Virastojemme palvelut kulkevat monin paikoin limittäin ja näiltä osin on kohtuutonta juoksuttaa asiakkaita ovelta ovelle tai pyytää heitä soittamaan useisiin numeroihin. Yhden luukun periaatteen toteutuminen vie kuitenkin aikansa, koska rakennuksiamme ei ole suunniteltu nykyistä laajempaan käyttöön ja virastojemme toimintakulttuurien yhteensovittamistakin tarvitaan. Se miten asia hallinnollisesti järjestetään, on asiakkaan näkökulmasta sivuseikka, jonka ei pitäisi näkyä kuntalaiselle.”

ASIAKASLÄHTÖISYYS on apulaiskaupunginjohtajan punaisena lankana nyt kun hän linjaa 2,3 miljardin euron budjetilla pyörivän hallinnonalansa tulevaisuutta.

”Sähköistä asiointia pitää lisätä niihin palveluihin, joihin ne sopivat, kuten hoitoaikojen varaamiseen, laboratoriokokeiden tulosten ilmoittamiseen ja hakemusten täyttämiseen. Esimerkiksi pienten

”Asiakkaiden ajalle ja vaivalle tulee antaa arvoa.”

lasten vanhemmat edustavat nettisukupolvea, joka tuskastuu jos ei voi hoitaa asioitaan verkossa. Itsekään en meinaa ehtiä varata neuvola-aikaa lyhyenä soittoaikana. Onneksi saamme ensi keväänä kaikille neuvoloille sähköisen ajanvarausjärjestelmän”, toteaa 1- ja 3-vuotiaiden tyttöjen äiti.

Sähköisten järjestelmien rinnalla tulee Rädyn mielestä säilyttää perinteisempiäkin yhteydenpitotapoja. Puhelinpalvelun parannuksista hän nostaa esiin muutamilla terveysasemilla testattavan takaisinsoittojärjestelmän.

”Kannatan takaisinsoittoa, koska asiakkaiden ajalle ja vaivalle tulee antaa arvoa eikä heitä saa roikottaa linjoilla. Kaikkia teknisiä pulmia ei ole tosin vielä ratkaistu, mutta eihän mikään järjestelmä synny valmiina. Järjestelmä tulee käyttöön kaikilla terveysasemilla ensi vuonna.”

MUUTOSLISTANSA kärjessä apulaiskaupunginjohtajalla on sairaalassa asumispaikkaa odottavien mielenterveyspotilaiden ja alle 65-vuotiaiden tilanteen parantaminen.

☎ "Asiakkaita ei saa juoksuttaa turhaan ovelta ovelle tai pyytää soittamaan useaan numeroon. Meidän pitää yhdistää sosiaali- ja terveystalveluja asiakkaiden eduksi", linjaa apulaiskaupunginjohtaja Laura Rätty.

25 %

kaupungin menoista kuluu terveydenhoitoon,

29 %

kuluu sosiaali-toimeen.

oilla

"Nämä ihmiset voivat joutua odottamaan kohtuuttoman kauan, ennen kuin saavat pitkäaikaisen asumispaikan. Se on paitsi epäinhimillistä ja epä-tarkoituksenmukaista, myös kallista."

Yhden haasteellisimmista tulevaisuuden linjauksistaan Laura Rätty joutuu tekemään vanhuspalveluihin, koska väestö vanhenee ja muuttuu nopeasti. Rätty sanookin pohtineensa paljon sitä, millaisia tulevaisuuden vanhukset ovat. Hänen mielessään siintää kuva iPadeilla surffaavista iäkkäistä.

"He ovat tottuneet väittämään vastaan, vaikuttamaan, odottamaan hyvää palvelua ja kilpailuttamaan sitä. Meidän onkin kehitettävä palveluseleitä ja muita valinnanvapautta lisääviä ratkaisuja. Koska väestömme vanhenee dramaattisesti 2020-luvulla, nopeimmin koko Euroopassa, saat-taa se herättää pelkoja palveluiden riittävyydestä. Haluan, että jokainen ikäihminen voi suhtautua asiaan luottavaisin mielin, sillä tehtävänäme on turvata kunnalliset vanhuspalvelut."

Myös nuorten palveluissa riittää monta yhtälöä

Palveluja terveydenhuollosta lasten- ja vanhustenhoitoon

HELSINGIN sosiaali- ja terveystoimen 2,3 miljardin euron budjetti lohkaisee yli puolet koko kaupungin toimintamenoista. Terveystoimi vie niistä neljänneksen ja sosiaalitoimi kolmanneksen.

Summat ovat valtavia, mutta niin ovat tuotettujen palveluiden määrätkin. Kaupungin työntekijät tekivät viime vuonna esimerkiksi yli kaksi miljoonaa kotikäyntiä vanhusten ja muiden apua tarvitsevien luokse. Vanhainkodeissa hoitopäiviä kului yli miljoona ja palveluasumisvuorokausia 860 000. Ikäihmiset ja muut asiakkaat kävivät kaupungin ylläpitämissä palvelukeskuksissa reilut 930 000 kertaa.

Ikäihaitarin toisessa päässä lähes 19 300 lasta hoidettiin kaupungin omissa lähes 300 päiväkodissa ja 71 leikkipuistossa. Lastensuojelua tarvitsi yli 10 000 lasta, sijoitettujen määrä oli 2 500.

Toimeentulotukea myönnettiin 60 500 henkilölle. Vammaispalveluja käytti 11 700 asiakasta. Kaupunki tarjosi omana tai ostopalveluna reilut 3000 asunnottomien asumispaikkaa.

TERVEYSASEMIEN palveluja käytettiin viime vuonna 1,7 miljoonaa ja hammashoitoa lähes 400 000 kertaa. Kaupunginsairaalaan kertyi yli 200 000 avohoitokäyntiä ja lähes 420 000 vuodeosastohoitopäivää. Terveystoimen kustannukset olivat viime vuonna asukasta kohden 1 750 euroa.

Kaupungin sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen kuuluu myös neljä kaupungin tytäryhteisöä. Helsingin Seniorisäätiö tuottaa palveluja ikäihmisille, Oulunkylän sairaskotisäätiö puolestaan sotainvalideille puolisoineen. Niemi-kotisäätiö pitää huolta mielenterveyskuntoutu- jista ja PosiVire työllistää vajaakuntoisia.

Laura Rätty

- Syntynyt vuonna 1977
- Lääketieteen lisensiaatti
- Helsingin kaupunginvaltuutettu 2005–2011, kaupunginhallituksen jäsen 2009–2011, kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsen 2009–2011
- Työskennellyt lääkärinä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla
- Sosiaalilautakunnan varapuheenjohtaja 2005–2008, liikepalvelulautakunnan jäsen 2001–2004, Kuntaliiton valtuuston jäsen vuodesta 2005
- Kansallisen Kokoomuksen puoluevaltuuston puheenjohtaja vuodesta 2010, Helsingin Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja 2009–2011
- Asuu aviopuolionsa ja kahden tyttärensä kanssa Töölössä
- Harrastuksina juoksu ja ratsastus

ratkottavaksi, eikä vähiten siksi, että nuoret omak-suvat kulttuuriset ja tekniset muutokset nopeasti.

"Ei ole itsestään selvää, millä tavoin nuoret onnistutaan tavoittamaan. Sähköiset areenat ovat heille tärkeitä, mutta nuoret tarvitsevat myös kasvokkaista vuorovaikutusta turvallisten aikuisten kanssa. Tämä tulee korostumaan, jos vanhempien paineet työelämässä ja muutenkin yhteiskunnassa vielä kovenevat. En pidä niinkään tärkeänä sitä, ovatko työntekijät nuoris-, sosiaali- vai terveysalalta, kuin sitä, että he osaavat kohdata nuoren. Olisi hyväkin, että mahdollisimman monella sektorilla olisi aikuisia, jotka voisivat tukea nuoria."

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI on lisännyt viime vuosina asiakkaidensa valinnanvapautta monin tavoin, kuten antamalla asukkaiden päättää, mitä terveysasemaa käyttävät. Rätty pitää linjaa oikeana ja aikookin kehittää valinnanvapautta koko alansa palvelupaletissa. Hän toivoo virastojen ja tytäryhteisöjen tuottamien palvelujen asettuvan yhä tiiviimmin saman kaupunkisateenvarjon alle.

Rätty kannustaa virastojakin yhteispeliin. Esimerkiksi neuvolat ja päiväkodit ovat toteuttaneet yhteistyössä 4-vuotiaiden terveystarkastuksia. Ne ovat tuoneet helpotusta perheiden arkeen ja lisänneet ammattilaisten tietotaidon vaihtoa. Rätty sanoo nähneensä lääkärinä terveysasemilla ja sairaalassa, kuinka myös saman alan ammattilaisten yhteispeli on saanut työyhteisön kukoistamaan ja on koitunut asiakkaidenkin eduksi.

"Tiedän kokemuksesta, miten hedelmällistä voi olla lääkäreiden ja hoitajien tiimityö, jossa pidentään arvossa toisten vahvuuksia ja hyödynnetään niitä. Haluan sanoa helsinkiläisille, että arvostakaa kokeneita hoitajianne. Kuulen ihmisten välillä valittavan, kun saivat ajan hoitajalle eivätkä lääkärille. Hoitajat ovat Suomessa rautaisia ammattilaisia ja osaavat usein meitä lääkäreitä paremmin monet asiat, kuten haavanhoidon ja palvelutarjonnan. Minusta hoitajimmme voisivat profiloitua ne kaupungin terveydenhuollon kasvot, joihin ihmiset luottaisivat asioidensa hoitajina ja joista he olisivat ylpeitä." ■

Ilkka Niiniluodon kotoa löytyy peräti 230 hyllymetriä kirjoja.

Mieslukemisen sanansaattaja

TEKSTI KATJA ALAJA VALOKUVA PERTTI NISONEN

JULKISESTI AVOIMIEN Mieslukijoiden yhteisö puolustaa voimakkaasti miesten oikeutta lukea kirjoja. Näitä miehiä ei saa herjata kirjaurpoiksi eikä lukutoukiksi. Ettäs tiedätte!

"Huumorillahan tässä ollaan liikkeellä, kannustamassa poikia ja miehiä kirjojen pariin", Suomen tunnetuimpiin filosofiin kuuluva **Ilkka Niiniluoto** myhäilee.

Syksyn aikana hän ja kahdeksan muuta julkisista isännöivät kirja-aiheisia illanviettoja eri kirjastoissa. Luvassa on leppoisa keskustelua lukemisesta ja kirjoista.

TILASTOKESKUKSEN MUKAAN KIRJA pysyy heikommien poikien ja miesten kuin tyttöjen ja naisten kädessä. Nykysuomalaiset lukevat vähemmän verrattuna kymmenen vuoden takaiseen tilanteeseen.

"Nykyinen elämäntapa on niin erilainen kuin ennen. On televisio, videot, tietokonepelit, sosiaaliset mediat, sähköposti ja lehdet. Missä välissä niitä kirjoja ehtii lukea?", Niiniluoto ihmettelee.

Se väli kannattaisi kuitenkin löytää, sillä palkintona on jännittävämpi elämä, jos Niiniluotoa on uskominen. Hän katselee asiaa filosofisesta vinkkelistä.

"Lukeminen avaa uusia ovia. Kaunokirjallisuuden parissa voi tehdä enemmän eettisiä valintoja kuin oman elämänsä aikana ehtii. Samalla voi nauttia siitä, kuinka hienosti kirjailijat asioita ilmaisevat", Niiniluoto motivoi.

Lukemisesta vieraantuneelle hän suosittelee kirjailijoiden elämäkertoja.

"Elämäkertojen kautta voi herätä mielenkiinto myös kirjailijan tuotantoon. Esimerkiksi **Martti Anhalt** ilmestyi hiljattain elämäkertä runoilija **Arto Melleristä**", Niiniluoto sanoo.

LUKUFRIIKIKSI ITSEÄÄN NIMITTÄVÄ Niiniluoto oppi lukemaan 5-vuotiaana nassikkana. Se ei yllätä, sillä hänen isänsä oli Helsingin Sanomien päätoimittaja ja äiti kirjallisuuskriitikko sekä tietokirjailija.

"Ensimmäinen lukemani kirja oli Hipsuvarvas autiolla saarella. Se on edelleen hiuksia nostattava ja jännittävä lukelämys. Ennen koulun alkua luin Pikkujättiläisenkin, joka on puhdasta faktatietoa. Olin sellainen pikkuvanha lukija", Niiniluoto muistelee. Se oli hyvää oppia tulevaa varten, sillä "filosofin on hyvä tietää jotakin ihan kaikista asioista".

VANHA LEMPIKIRJALISTAHAN SE ON. Pöydällä lojuvat muistiinpanot saavat selityksensä, kun pääsemme Niiniluodon abiturienttivuoteen. Hyvät paperit takasivat pääsyn yliopistoon ilman pääsykokeita.

"Innostun aina välillä jostakin asiasta niin, että uppoudun siihen täydellä teholla. Abina minua iski kaunokirjallisuusbuumi. Kahlasin läpi järjestelmällisesti maailmankirjallisuuden klassikkoja antiikin ajoista 1900-luvun alkuun. Luin varmasti kymmeniä kirjoja", Niiniluoto sanoo. Järjestelmällinen toistuu hänen puheissaan. Hän on opiskellut paitsi filosofiaa myös matematiikkaa ja fysiikkaa.

Ulkomaisen listan kärkipaikkoja pitävät venä-

läiset kirjailijat: **Fjodor Dostojevskin** *Rikos ja rangaistus*, **Leo Tolstoin** *Anna Karenina* ja tuntemattomamman **Mihail Lermontovin** *Aikamme sankari*. Kotimaiselta listalta löytyvät **Juhani Ahon** *Juha*, **Frans Emil Sillanpään** *Hurskas kurjuus* ja **Aleksis Kiven** *Seitsemän veljestä*.

NYKYISIN SUURIN OSA Niiniluodon lukemista kirjoista on ammattikirjallisuutta, joka liittyy hänen työhönsä Helsingin yliopiston teoreettisen filosofian professorina ja kanslerina. Kansleri muun muassa huolehtii yliopiston asemasta ja kannustaa yliopistolaisia yhteiskunnalliseen keskusteluun. Hän on itse valovoimainen esimerkki.

"Pieneksi kielialueeksi Suomesta löytyy erittäin paljon hyviä tietokirjoja. Tämä on eräs niistä", Niiniluoto sanoo ja ojentaa minulle juuri ilmestyneen järeän *Ihminen ja ympäristö* -teoksen. Siitä löytyy hänen tekstinsä, jonka aiheena on suomalaisten luontosuhde.

"Vain terveys, perhe ja rakkaus menevät luonnon edelle Suomessa. Luonto on onnen edellytys 68 prosentille kansalaisista, mutta raha vain 18 prosentille Evan tutkimuksen mukaan. Itsekin viihdyn maalla ja haen onnea, vaikkapa kirjoista", Niiniluoto toteaa. Niitä kirjoja muuten riittää – hänen vaimonsa on arvioinut, että heidän kotonaan on 230 hyllymetriä kirjoja.

VAIKKA NIINILUODON ISÄNNÖIMÄÄN kirjailtaan on pari kuukautta aikaa, hän on aloittanut valmistautumisen. Läheisestä Töölön kirjastosta tarttui mukaan vieraaksi tulevan kirjailijan tuotantoa.

"Jätetään vielä salaisuudeksi, kuka hän on", Niiniluoto sanoo.

Annetaan kuitenkin vinkki. Niiniluoto pitää kovasti kaunokirjallisuudesta, jonka taustalta löytyy sidos johonkin todelliseen ihmiseen tai tapahtumaan. ■

Mieslukijat kirjastoissa

2.11. Kalle Holmberg, Rikhardinkadun kirjasto

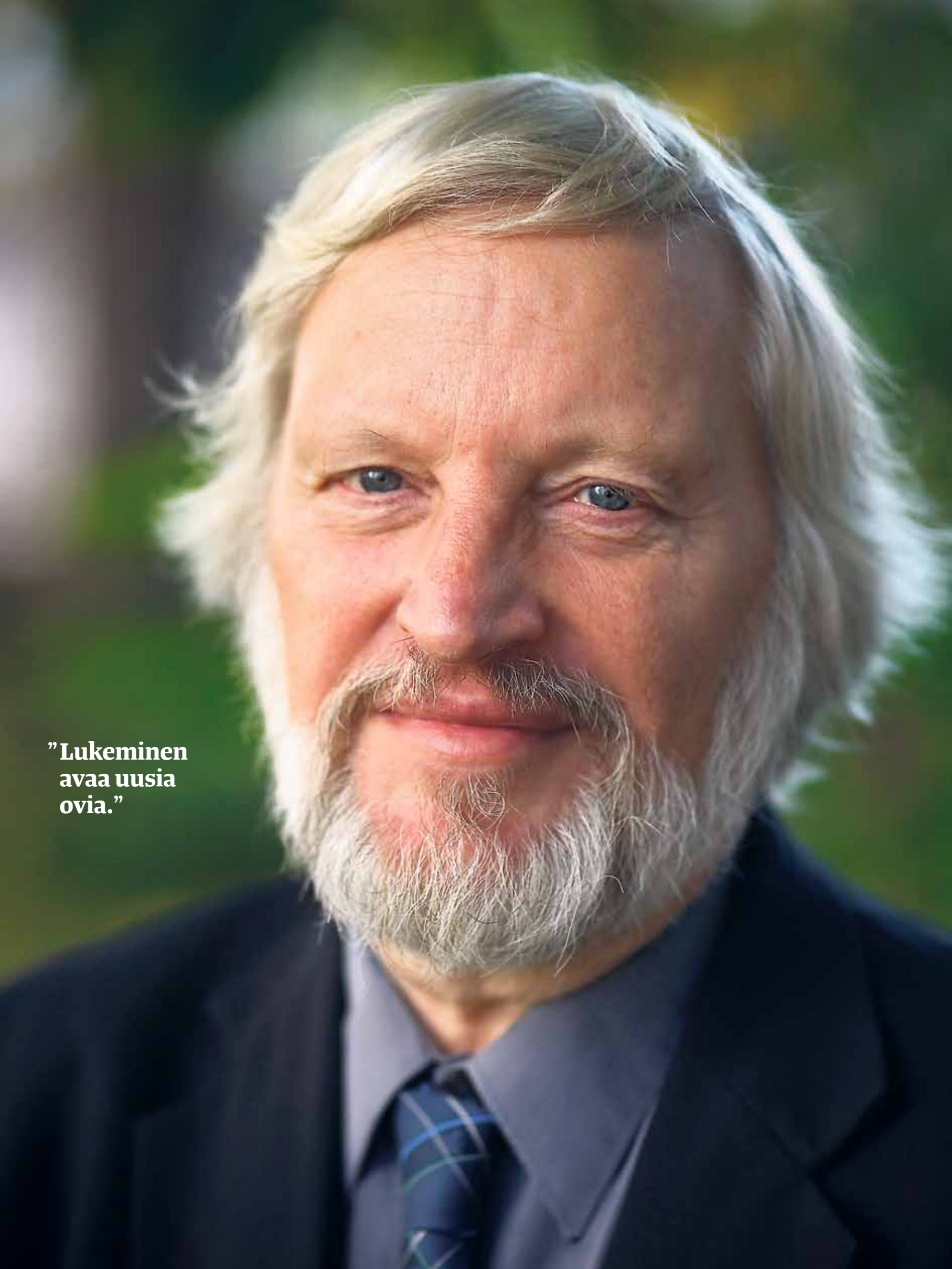
16.11. Munkki Serafim, Itäkeskuksen kirjasto

30.11. M.A. Numminen, Kallion kirjasto

14.12. Ilkka Niiniluoto, Munkkiniemen kirjasto

Tilaisuudet alkavat klo 18.

☞ www.facebook.com/JulkisestiAvoimetMieslukijat

A close-up portrait of a middle-aged man with long, wavy, light-colored hair and a full, grey beard and mustache. He is looking directly at the camera with a slight smile. He is wearing a dark suit jacket over a light blue shirt and a dark tie with a subtle pattern. The background is a soft, out-of-focus green, suggesting an outdoor setting with foliage.

**"Lukeminen
avaa uusia
ovia."**

Roihuvuoresta maailmalle

Vesa Mäkinen kävi tankkaamassa tunnetankkia lapsuutensa maisemissa Roihuvuorella ennen irtiottoaan Suomesta Walesiin.

LAPSUTENI MUISTOT sijoittuvat Helsingin Roihuvuoreen, tosin kesäisin olimme Päijänteen rannalla, Jämsän tuntumassa. Jos liittäisin lapsuuteeni jonkin värin, se olisi tiilenpunainen, kuten kotitalomme. Muistoni ovat hajanaisia ja jäsentymättömiä välähdyksiä, hyviä tai huonompia hetkiä.

Hyvät hetket liittyvät kotiimme Untuvaisentielle; parvekkeelle, punatiilisen kerrostalomme kottipihalle, ystävien koteihin tai läheisiin leikkimetsiin. Ne huonot hetket sijoittuvat enimmäkseen tarhaan ja kouluun. Ainoan lapsen itsepäinen ja sinnikkäästi murjottava luonne oli helposti törmäyskurssilla auktoriteettien kanssa. Säännöt tuntuivat usein liian kireiltä, ja kuri oli monesti aivan liian tiukkaa.

Valokuvaaja Vesa Mäkinen, 28, palasi aikuisena kotikonnulle Roihuvuoreen. Virka Galleriassa alkusyksystä esillä ollut valokuvanäyttely HELSINKI 82 – Lämpileikkaus lähiöön on katsottavissa osoitteessa www.virka.fi/galleria/verkkonäyttelyt.

KUVA: PATRIK LINDSTRÖM

ROIHUVUORESSA OLI PALJON LAPSIA, joista läheisemmiksi valikoitui muita ainokaisia. Eipä silti, yksin leikkiminen tuntui ihan mukavalta sekin. Leikin huoneessani paljon erilaisilla toimintahahmoilla, joita keräsin.

Ajattelen, että varhaislapsuuteni päättyi, kun täytin kymmenen vuotta, koska silloin muutimme Länsi-Pakilaan rivitaloalueelle. Siellä kesti aikansa löytää uudet ystävät ja tekemiset, jotka jo enteivät nuoruusvuosia.

ROIHUVUORESSA OLIN kolmatta siellä asuvaa polvea isäni puolelta ja toista äitini puolelta. Ajan mittaan kaikki muuttivat kuitenkin jonnekin muualle. En oikein muista tarkasti, miten elämämme olisi ollut jotenkin erityisen roihuvuorelaista. Kesäisin uimme Marjaniemen uimarannalla ja talvisin pelasimme jääkiekkoa meren jäällä. Olimme aika yritteliäitä lapsia, joten ansaitsimme rahaa myymällä niittukukkasia ihmisille ja keräämällä pulloja. Ostimme ansaitsemillamme rahoilla karkkia ja sählymaalit peleihimme. Minäkin olin nuorimpana täysillä mukana, myös silloin kun keräsimme luvatta omenoita puista.

Minua oli kielletty lähtemästä Roihuvuoresta Itäkeskukseen, mutta tietenkin menimme sinne joskus seitsemän ikäisinä. Muistan eräänkin kerran, kun lähdimme katsomaan leluja. Oli hyvä, että tunsin paljon lapsia, joista osa oli minua vanhempiakin. Koulussa he auttoivat minua, kun olin joutua kiusatuksi. Sain nimittäin kamppailla esimerkiksi lukemisen ja kirjoittamisen kanssa tavallista enemmän.

UNOHTUMATTOMIA HETKIÄ koin, kun pääsin ystäväni ja hänen isänsä kyydissä pienessä moottoriveneessä Roihuvuoren satamasta merelle. Meren läheisyys on minulle yhä tärkeää, ja nykyään lenkkeilen mieluiten rantaa pitkin.

Olen asunut lapsuuteni kotikulmilla Roihuvuorella joitakin vuosia nyt aikuisena. Aivan lähellä asuu hyvä lapsuudenystäväni, joten olen voinut kokea tuttuuden tunteita menneeseen.

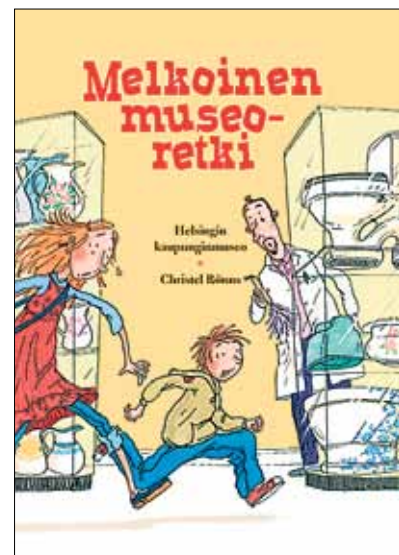
LÖYSIN VALOKUVAUKSEN aika myöhään, 17-vuotiaana, kun opiskelin Kauppaopistossa markkinointia. Graafisen suunnittelun kurssi johdatti valokuvaukseen, joka antoi elämälleni uuden suunnan. Kolmen vuoden intohimoisen kuvaamisen jälkeen, olen löytänyt omimman juttuni. Lähden syyskuun lopussa Swansea Metropolitan Universityyn opiskelemaan lisää, koska maailmalla kiinnostavaa valokuvareportaasien tekeminen ja laajemmat työmarkkinat. Swansea on meren rannalla sekin, joten se voi helpottaa sopeutumistani uuteen elämäni.

TOIMITTAJA NINA RINTALA

Kirjoitussarjassa erilaiset helsinkiläiset muistelevat kasvuvuosiensa kaupunkia.

LUKUKOKEMUS

Lapset museossa

KULISSIEN TAKANA tapahtuu, kun Otto ja Emma pääsevät kummitätinsä kanssa käymään museossa. *Melkoinen museoretki* on 100 vuotta täyttävän Helsingin kaupunginmuseon julkaisema vauhdikas lastenkirja.

Christel Rönnsin sävykäs ja humoristinen kuvitus kuljettaa tarinaa, jota aikuinenkin seuraa uteliaana. Siinä kun tullaan seikkailun ja kommellusten sivutuotteena tutustuneeksi kaikenlaiseen jännittävään, mitä museossa oikeasti tehdään näyttelysalien ulkopuolella työtiloissa ja varastoissa. Havainnot ovat tarkkoja, mutta ote ei onneksi ole liian pedagoginen.

Anna Finnilä, Jere Jäppinen, Elina Kallio ja Hilka Vallisaari, kuvitus Christel Rönns: Melkoinen museoretki. Helsingin kaupunginmuseo 2011. Kirja on julkaistu myös ruotsiksi nimellä Vilket museibesök!

Kirjaa voi ostaa Museokaupasta, Sofiankatu 4, sekä Akateemisesta kirja-kaupasta.

Laulaen ja leikkien

HUUDA HUUDA häitä, Pikku Matin auto...Kaupunkien leikkikentillä läpi vuosikymmenien suosittuja laululeikkejä on koottu kirjaan *On meillä nasta täti*.

SKS:n julkaisema perinnekirja esittelee 39 laulun sanat, nuotit ja leikki-ohjeet. Nostalgiset valokuvat Helsingin kaupunginmuseon kokoelmista täydentävät valloittavan retken lapsuuden historiaan.

Liisa Helenius ja Jussi Hynninen (toim.): On meillä nasta täti. Leikkikenttien vanhoja laululeikkejä. SKS 2011.

Kirjaa voi ostaa muun muassa SKS:n kirjamyymälästä, Mariankatu 7, sekä verkkokaupasta www.fnlit.fi/kirjat.

Barokkilinnan puutarhassa

SUOMALAINEN BAROKKIORKESTERI vie 12.11. klo 15 Kanneltalossa yleisön hetkeksi lepäämään barokkilinnan puutarhaan, jossa kuullaan soivia tarinoita. *Barokkilinnan puutarhassa* on sekä koulu- että päiväkotikäisille suunnattu, juonnettu, elämyksellinen lastenkonsertti, joka johdattaa yleisön barokin aikakauden maailmaan. Konsertti etenee Telemannin, Charpentierin ja Landin sävelmin. Muusikot esiintyvät iloisissa asuissa ja esittelevät konsertin kuluessa vanhat soittimensa: nokkahuilun, traverson, barokkisellon ja luutun. Yleisö pääsee osallistumaan musisointiin esityksen aikana opittavaa Diridin-laulua tauttaen ja laulaen. Liput 4 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Menoksi

NÄYTTELYITÄ

Galleriassa ja kotona

GALLERIASSA JA KOTONA -näyttely esittelee parhaita paloja Helsingin taidemuseon kokoelmista, jotka on saatuna lahjoituksena. Kokoelmat ovat kuuluneet galleristi Leonard ja puolisonsa Katarina Bäcksbackalle sekä Katriina Salmela-Hasánille ja David Hasánille.

Bäcksbackan kokoelman teokset on valinnut taidemaalari Viggo Wallensköld. Mukana on yleisölle rakkaita teoksia ja taiteilijoita, kuten Ragnar Ekelund, Jalmari Ruokokoski, Yrjö Saarinen, Tyko Sallinen ja Ellen Thesleff.

Katriina Salmela-Hasán ja David Hasán olivat 1980- ja 1990-luvuilla näkyviä taidevaikuttajia helsinkiläisessä taidemaailmassa. Yli 300 teosta käsittävä kokoelma on kerätty pääasiallisesti 1980-luvulla. Edustettuina ovat

KUVA: OTAVA/MAURI KUNNAS

Pransi-isäntä, Kille, Elsa, Fiina-emäntä, Martta ja muut Mauri Kunnaksen rakastetut Koiramäki-hahmot saapuvat Helsinkiin kertomaan lapsille elämänmenosta entisajan Suomessa.

Koiramäen väki saapuu Senaatintorin nurkalle

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEON satavuotisjuhlavuoden ohjelmassa lapsilla on keskeinen osa. Sederholmin talon täyttävät 31.1. asti Mauri Kunnaksen tutut koirahahmot, jotka vievät aikamatkalle entisajan Suomeen. *Enteet ja ennustukset Koiramäen tapaan* -näyttely perehdyttää kaikenikäiset talven töihin ja juhliin sekä vanhankansan uskomuksiin. Jo kadonnut elämänmuoto herää henkiin hauskaasti ja toiminnallisesti.

Näyttelyyn on vapaa pääsy. Avoinna ke-su klo 11–17, to klo 11–19.

ELLEN THESLEFF: THYRA ELISABETH 1892

SAM VANNI: EI NIMEÄ

ajan suosituimmat taiteilijat Leena Luostarista Hannu Väisäseen.

Näyttely on avoinna Helsingin Taidemuseo Meilahdessa 27.11. asti ti-su klo 11–18.30. Ilmainen sisäänpääsy.

Vanitas ja Liike Virkassa

KAUPUNGIN TALON Virka Galleriassa on 9.11.–15.1. esillä kaksi näyttelyä. *Vani-*

tas on valokuvaaja Timo Wrightin kuratoima ryhmävalokuvanäyttely, joka käsittelee pysyvyyttä ja katoavaisuutta, kuolevaisuutta ja sen kieltämistä. Teemoina ovat muun muassa nuoruus, kaiho, anteeksianto, turhamaisuus, pöyhkeys ja luonnon hyväksikäyttö. Ylioppilasteatterin 85-vuotis juhlanäyttely on nimeltään *Liike*. Arkistokuvis- ta ja esitystallenteista koottu näyttely tarkastelee ylioppilasteatterin histo-

riaa teemana kehon ja mielen liike.

Näyttelyihin ja tapahtumiin on vapaa pääsy. Virka Galleria on avoinna ma-pe klo 9–19, la-su klo 10–16.

Vanitas

Cheikh Lô ensi kertaa Suomessa

KUVA: YOURI LENQUETTE

SENEGALILAISEN 54-vuotiaan Cheikh Lô'n musiikillisessa koktailissa soi afrikkalainen, kuubalainen ja meksikolainen musiikki sekä ripaus flamenco. Monilahjakas Cheikh Lô on laulaja ja lauluntekijä sekä virtuoosimainen kitaristi, perkussionisti ja rumpali. Tämä maailmanmusiikin rastatukkainen stara on kysytty artisti festivaaleilla. Cheikh Lô saapuu Savoy-teatteriin 1.11. klo 19, liput alk. 34/32 e.

Gourmetia Vuotalossa

JAZZTAUSTAISEN Gourmetin musiikki on saanut vaikutteita eri maailman kolkista; soundissa kuuluu etnon ja kansanmusiikin vivahteita. Yhtye tekee lähtemättömän vaikutuksen järkähtämättömällä osaamisellaan ja uniikeilla sävellyksillään. Kokoonpanon lavakarisman salaisuus on humoristisessa esiintymisessä; keikoilla esiinnyään aina pilke silmäkulmassa. Gourmet esiintyy Vuotalon jazzlauantaissa 19.11. klo 19.

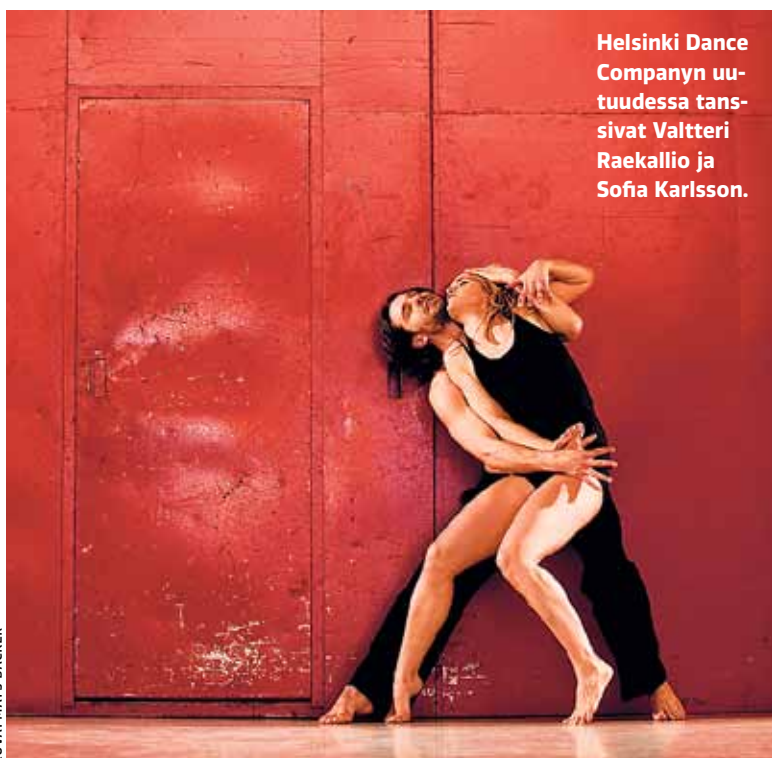
Klubi-ilta, A-oikeudet, ovet avataan klo 18.30, liput 12/10 e p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

KUVA: MAARIT KYTÖHARJU

TANSSIA

5 | 2011 HELSINKI-INFO 18

Helsinki Dance Companyn uutuudessa tanssivat Valtteri Raekallio ja Sofia Karlsson.

KUVA: MATS BÄCKER

Vain kolme esitystä

HELSINGIN KAUPUNGINTEATTERIN suurella näyttämöllä saa 24. marraskuuta ensi-iltansa Helsinki Dance Companyn tanssiuutuus (*play*). Koreografi Kenneth Kvarnströmin tanssia, elävää klassista musiikkia ja muotia yhdistävä (*play*) toteutetaan yhteistyössä ruotsalaisen NorrlandsOperan kanssa. Ainutlaatuinen suursatsaus saa vain kolme esitystä Helsingissä.

Useista osista koostuvassa teoksessaan Kvarnström yhdistää voimansa seitsemän tanssijan, kolmen muotisuunnittelijan, valosuunnittelijan ja kuuden huippumuusikon kanssa. (*play*):n jokaisella osiolla on oma, muotisuunnittelijoiden luoma teemansa ja ilmeensä. (*play*):n musiikista vastaa NorrlandsOperan jousikvartetti vahvistettuna flyygelinsoittaja Asuka Nakamura sekä jumalaisesti teorbia soittavalla Jonas Nordbergilla.

Helsingin-esitysten jälkeen (*play*) nähdään Umeåssa ja toukuussa esitys lähtee kiertueelle Saksaan.

(*play*) 24.–26.11. Liput 46 e. Lipunmyynti, p. 09 394 022 ja Lippupiste p. 0600 900 900 (1,97 e/min + pvm).

MUKSUILLE

Lasten Etnosoi Malmilla

13.11. KLO 13–16 koko perheen tapahtumassa Lasten Etnosoi! matkataan muun muassa Etelä-Amerikkaan. Värikäs norjalais-brasilialainen Abacaxeiroyhtye poikkeaa Skandinavian kiertueellaan Malmitalolle. Konserttinsa yhteydessä yhtye esittelee myös jännittäviä soittimia ja valottaa musiikkiinsa liittyviä kulttuurisia yhteyksiä. *Lasten Etnosoi!* kuljettaa myös muille mantereille ja esimerkiksi Aasiaan voi vaihtaa muutamalla askeleella osallistumalla työpajaan, joka keskittyy tuvalaiseen folklore ja käsityöperinteeseen. Vapaa pääsy.

TANSSIA

Liikkeellä marraskuussa

LIIKKEELLÄ MARRASKUUSSA -festivaali tuo Stoaan 30.10. klo 17 teoksen nimeltään *De l'air et du vent* (Ilmasta ja tuulesta). Belgialaisen Pierre Droulerin koreografia kertoo alati muuttuvasta luonnonvoimasta. Aihetta lähestytään tanssijoiden herkän ja monimuotoisen liikkeen, lavastuksen ja valolla leikittelyn kautta. Viisi tanssijaa tulkitsee uudestaan vuonna 1996 ensi-iltansa saaneen koreografian, jota postmodernin tanssin liikeajattelu on inspiroinut. Kesto 1 h 10 min, liput 25/15 e.

De l'air et du vent

5.11. klo 19 & 6.11. klo 15 Anne Colod marssittaa lavalle arkisten toimintojen paraatin. Esitys on ritualistinen, riehakas, anarkistinen ja hedonistinen, mutta samalla myös muodollinen ja määrätietoinen. Alati muuttuva paraati vie nautinnolliselle matkalle ihmisyyteen ja taiteeseen. Teos on Anna Halprinin *Parades & Changes* -teoksen uudelleentulkinta. Kesto 1 h 10 min, liput 25/15 e.

Parades & Changes

5.11. klo 17.30 & 6.11. klo 13.30 lavalla nähdään *My Lunch with Anna*. Ranskalaisen koreografin Alain Buffardin ohjaama lyhytelokuva amerikkalaisen postmodernin tanssin keskeisiin tekijöihin kuuluvasta Anna Halprinista. Kesto 52 min., vapaa pääsy.

Koko ohjelma: www.liikkeellamarraskuussa.fi

MUUTA MENOA

Kirjoja, musiikkia, herkkuja ja kädentaitoja

HELSINGIN Messukeskuksessa kajahtaa Musiikkimessut mukanaan ennätysmäärä soittimia ja liuta huippuartisteja. Tapahtuman teemamaana on Viro. Keikkojen lisäksi messuilla on artistihaastatteluja ja klinikoita. Musiikkimessut järjestetään samaan aikaan Helsingin Kirjamessujen sekä Viini, ruoka ja hyvä elämä -tapahtuman kanssa. Tapahtumaa 27.–30.10. täydentää tänä vuonna taiteen myyntinäyttely Art-

Kutkuttavia huippukitaristeja festareilla

KANNELTALOSSA vietetään kitarafestivaalia 25.11. klo 19. Estradilla nähdään kitaran varressa Enver Izmaylov, Raul Mannola ja Antonio Rey, mukana ovat myös tanssija Aylin Bayaz ja laulajat Fariña ja J.Flores.

Illan aloittaa tataarikitaravirtuoosi Izmaylov. Hän soittaa sähkökitaraa erikoisella tapping-tekniikalla. Izmaylovin musiikki on sekoitus mainstream-jazzia sekä Krimin tataarien, Turkin, Balkanin ja uzbekkien kansanmusiikkia.

Toisella puoliajalla nautitaan juurevasta, modernista ja visuaalisesta flamencosta. Mannolan ja Bayazin ryhmän vieraana on flamencokitaran tämän hetken yksi kovimmista soittajista – jereziläinen Antonio Rey. Kahden laulajan, kahden kitaristin ja tanssijan ryhmä vie rytmissen flamencon alkulähteille. Liput Helsinki Universal Guitar Festivaliin 25/22 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Enver Izmaylov

Aimo annos meksikolaista kulttuuria

KANSAINVÄLISESSÄ kulttuurikeskus Caisassa vietetään meksikolaisia kulttuuriviikkoja 11.11.–15.12.

Kuinka tehdä Piñata ja rikkoa se? Opitaan muun muassa Piñatan salat, meksikolaista peuratanssia, naamiomaalautta ja huivien solmimista Pineda-Covalinin työpajassa. Gallerioissa on lisäksi esillä meksikolaista taidetta ja käsitöitä joulukuun puoleen väliin saakka. Tapah-tumiin ja näyttelyihin on vapaa pääsy. Katso Meksikon kulttuuriviikkojen ohjelma www.caisa.fi.

MUSIIKKIA

Forum Helsinki. Helsingin kaupungin museo juhlii sataa vuottaan tuomalla oman osaston Kirjamesuille (7a53).

Kädentaito-tapahtuma, ELMA maaseutumessut, Metsämessut, Lemmikkimessut ja OutletExpo muodostavat Vihreän viikonlopun tapahtumakokonaisuuden 11.–13.11. www.kadentaito-tapahtuma.fi

Leffoja moneen makuun

UUOTALOSSA nähdään 24.10. facebookin syntyyn keskittyvä elokuva *The Social Network*. Elokuva kertoo millainen mies on sosiaalisen verkko-yhteisön keksijä Mark Zuckerberg. Brittiläisistä salapoliisitarinoista kiinnostuneille on tarjolla Guy Ritchien moderni ja toiminnallinen *Sherlock Holmes* -elokuva 7.11. Fasistiseen Italiaan sijoittuva, Federico Fellinin elokuva *Amarcord* nähdään 14.11. Romantiikan nälkäisille on tarjolla Julia Robertsin tähdittämä, elokuva *Eat Pray Love* 21.11. Kaikki elokuvat esitetään kello 18 ja niihin on vapaa pääsy.

MUSIIKKIA

Odotettu vieras Savoyssa

TUHKAPILVEN takia vuosi sitten peruuntunut Larry Grahamin konsertti toteutuu Savoy-teatterissa 4.11. klo 19. Grahamin voidaan sanoa olevan moninkertainen musiikin legenda. Kuuluisuuteen hän nousi 60–70-lukujen taitteessa Sly & The Family Stone -yhtyeen basisti-laulajana. Tuolloin hän loi myös funk-musiikkiin ”peukutus”-tekniikan. Siinä basisti tuottaa perkussiivisia ääniä iskemällä kieliä peukalolla tai nostamalla niitä otelaudasta muilla sormilla. 70-luvulla hän takoi hittejä yhtyeensä Graham Central Station kanssa ja 1980-luvulla hän oli yksi eniten myyneistä soolo-artisteista. Liput alk. 39/37 e.

Basistien karkikaarti äänessä

MICHAEL MANRING esiintyy yhteiskonsertissa suomalaisten basistivirtuoosien kanssa 7.11. klo 19 Savoy-teatterissa. Manring kuuluu tällä hetkellä maailman arvostetuimpien basistien joukkoon, ei pelkästään teknisesti, vaan myös musiikillisesti. Vuoden basistiksi 1990-luvulla valittu Manring esiintyy soolona ja yhdessä Strandbergin ja Paidarion sekä vierailijoiden kanssa, liput alk.12 e.

Etnosoin päätöskonsertti Malmilla

13.11. KLO 19 Etnosoin-festivaali päättyy lämpimissä tunnelmissa, kun Malmitalon lavalle nousee karismaattinen Moussa Diallo trioineen. Moninkertaisesti palkittu malilaisuusikko on toisen kotimaansa, Tanskan, arvostetuimpia basisteja ja vaikuttanut uransa aikana pop- ja rock-skenessä hyvin erilaisissa kokoonpanoissa.

Moussa Diallo

Viime vuosina musiikillinen fokus on kääntynyt yhä enemmän muusikon afrikkalaisiin juuriin ja tässä akustisessa illassa Diallon basson ja lämpimän äänen rinnalla soivat gambialaisten Dawda Jobartehin kora ja Salieu Dibban perkussiot. Liput 15/12 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Folk-pohjaista americanaa

17.11. KLO 19 Malmitalolla soi helisevä, vaivattomasti soljuva ja mestarillinen folk-pohjainen americana, kun Ninni Poijärvi ja Mika Kuokkanen esittävät kappalei-

ta keväällä ilmestyneeltä Powderburn-levyltään. Kyseessä on Hoedown-yhtyeestä tutun pariskunnan ensimmäinen yhteislevy, joka äänitettiin legendaarisen The Band -yhtyeen laulaja/rumpali Levon Helmin kotistudiossa Woodstockissa yhdessä hänen tyttärensä Amy Helmin ja Olli Haaviston kanssa. Liput 12 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Janne Maarala

Pianokonsertti suurin tuntein

JANNE MAARALAN konsertissa Gracias a la vida – Elämälle kiitos! soi rakkaus, ilo ja surukin. Konsertti Malmitalossa 24.11. klo 19 sisältää jazzia, gospelia, kansanlauluja, viihdemusiikkia, iskelmiä sekä klassista musiikkia. Malmitalolla Maarala on esiintynyt säännöllisesti monen vuoden ajan suosittu The Great Helsinki Swing Big Bandin jäsenenä. Liput 12 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Rock nostattaa sykkettä Kanneltalossa

KAaksi PERSOONALLISTA suomalais-ta rockyhtyettä esiintyy marraskuus-

Circle

sa Kanneltalossa. 3.11. klo 19 kuullaan 22-Pistepirkkoa. Psykedeelisistä ja keellisistä vaikutteista sekä garage-rockista omanlaisensa ja tunnistettavan tyylin leiponut trio julkaisi touko-kuussa albumin Lime Green De Lorean, ja limenvihreää sykkettä nostattavaa soittoa on luvassa myös Kanneltalossa.

24.11. klo 19 lavalle nousee Rock-yhtye Circle, joka tunnetaan värin-vaihtokyvystään, venyvistä tahmeas-ta kielestään ja silmistä, jotka pystyvät liikkumaan eri suuntiin. Yhtyeen alun perin sirkkelin ääntä ihannoiva nimivaihtelu tuntuu osuvalta tänäkin päivänä: Circle raastaa puiset epäjumalankuvat yksi toisensa jälkeen omasta temppelistään loputonta musiikillisen uudessytymisen kehää kiertäen. Ikäsuositus 15 +. Liput 10/8 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Musiikillinen kaksintaistelu

HELSINGIN saksofoniorkesteri tähtyttää Vuotalossa 28.10. klo 19 musiikillisella vapaaottelulla, joka vie kuulokemuksen äärrajoille. Konsertissa monissa liemissä keitetty Monsieur de Baroque kohtaa ihanan, mutta juonikkaan, Lady Romancen. Klubi-ilta, A-oikeudet, ovet avataan klo 18.30, liput 12/10 e p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Tähtenä Jonna Tervomaa

LAPSITÄHDESTÄ vakavasti otettavaksi naisartistiksi muuntautunut Jonna Tervomaa vierailee Vuotalon Maestro ja minä -illassa 11.11. klo 19. Syväluotaus Tervomaan pitkän uran vaiheisiin tehdään illan isännän Heimo Holopaisen johdolla. Säveltäjänäkin kunnostautunut Tervomaa esittää intiimin illan aikana myös omia kappaleitaan.

Klubi-ilta, A-oikeudet, ovet avataan klo 18.30, liput 12/10 e p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Suomalaisen elokuvan tiedonkeruu jatkuu

TUNNISTATKO Toivo Särkän kesällä 1939 ohjaaman, Regina Linnanheimon ja Tauno Palon tähdittämän elokuvan *Suotorpan tyttö* (1940) kärejätalon? Paikka ei välttämättä oikeasti liity kärejiin. Elokuva on kuvattu mm. Tuomarinkylässä ja Vantaan Martinkylässä. Muidenkin pääkaupunkiseudulla kuvattujen elokuvien kuvauspaikkatietoja kaivataan.

Katso Suomalaisen tiedonkeruun esimerkkikysymyksiä sivulta www.kava.fi/perinnekeruu linkistä. Viimeksi kysymyksiä viety elokuvista *Vaimoke* (1936) ja *Pikku-Matti maailmalla* (1947).

Henkilötunnistuksia elokuvien esiintyjistä ja tekijöistä kaivataan edelleen. Ota yhteyttä perinnetutkija Juha Seitajärveen, osoite KAVA/Seitajärvi, PL 16, 00501 Helsinki, p. 09 61540217, 045 657 7383, email: juha.seitajarvi@kava.fi

Lukijakilpailu

KYSYMYSKUVASSA on jälleen muuttunut kaupunkinäköymä. Helsinki autoistui vähitellen 1920-luvulla. Vuonna 1929 "tavara-automobiileja" oli pääkaupungissamme tilastollisen vuosikirjan mukaan 2027 kappaletta ja vastaavasti "henkilöliikenteessä käytettyjä automobiileja" oli 2 900. Mihin nämä tavara-automobiilit on pysäköity, mikä kadunkulma on kyseessä?

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

VIIME NUMEROSSA kysyttiin punatiilikasarmin sijaintia 50 vuoden takaa. Kuvaushetkellä vanhan kasarmien purku oli juuri aloitettu. Kyse oli yhdestä niin sanotusta Turun kasarmialueen laidalla sijainneesta tyypillisestä venäläiskasarmista Kampissa. Tilalle Fredrikinkadun ja Eteläisen Rautatiekadun kulmaan kohosi viimeinen neljästä Autotalojen tornista. Rakennuksessa on toiminut vuosien aikana pitkään muun muassa kaksi pankin konttoria ja monille tuttu Ravintola-Arkadia.

Jo aiemmin oli alueelta purettu lukuisia kasarmeja, mutta vielä niitä jäikin, ja viimeisin purettiin vasta uuden Sähkötalon tieltä kymmenkunta vuotta myöhemmin.

Vastaukset pyydetään toimittamaan viimeistään 17.11. osoitteella Helsinki-info, "Lukijakilpailu", PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse osoitteeseen helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi. Muistakaa liittää vastaukseen postiosoitteenne.

MARTTI HELMINEN

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Urho Lindgren**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme!

IN ENGLISH

Exchange and the power of networks

FINLAND'S most diverse and creative design event. Helsinki Design Week covers design across the board and incorporates exhibitions, fashion shows, design shopping, pecha kucha nights, open houses, and much else.

RHINOCEROS OY

Kari Korkman envisions Finnish design export from a new, global perspective: "There's no export without import today. The traditional way, where we'd produce something in Finland and carry it abroad from here, is part of history. The new name of the game is exchange."

Korkman believes in the power of networks. Design weeks are his way of networking – by joining design weeks worldwide, and by inviting them to Helsinki. As a result of his efforts, Helsinki Design Week 2012 will host a high-level get-together of design weeks from worldwide.

Services on customers' terms

SOCIAL AND HEALTH CARE services will be increasingly available on the one-stop-shop principle, and services will be provided with view to customer needs. These are some of the developments in Helsinki envisioned by Laura Rätty, Helsinki's new Deputy Mayor for Social Affairs and Public Health since last August.

Read more:
www.hel.fi/helsinki-info In English

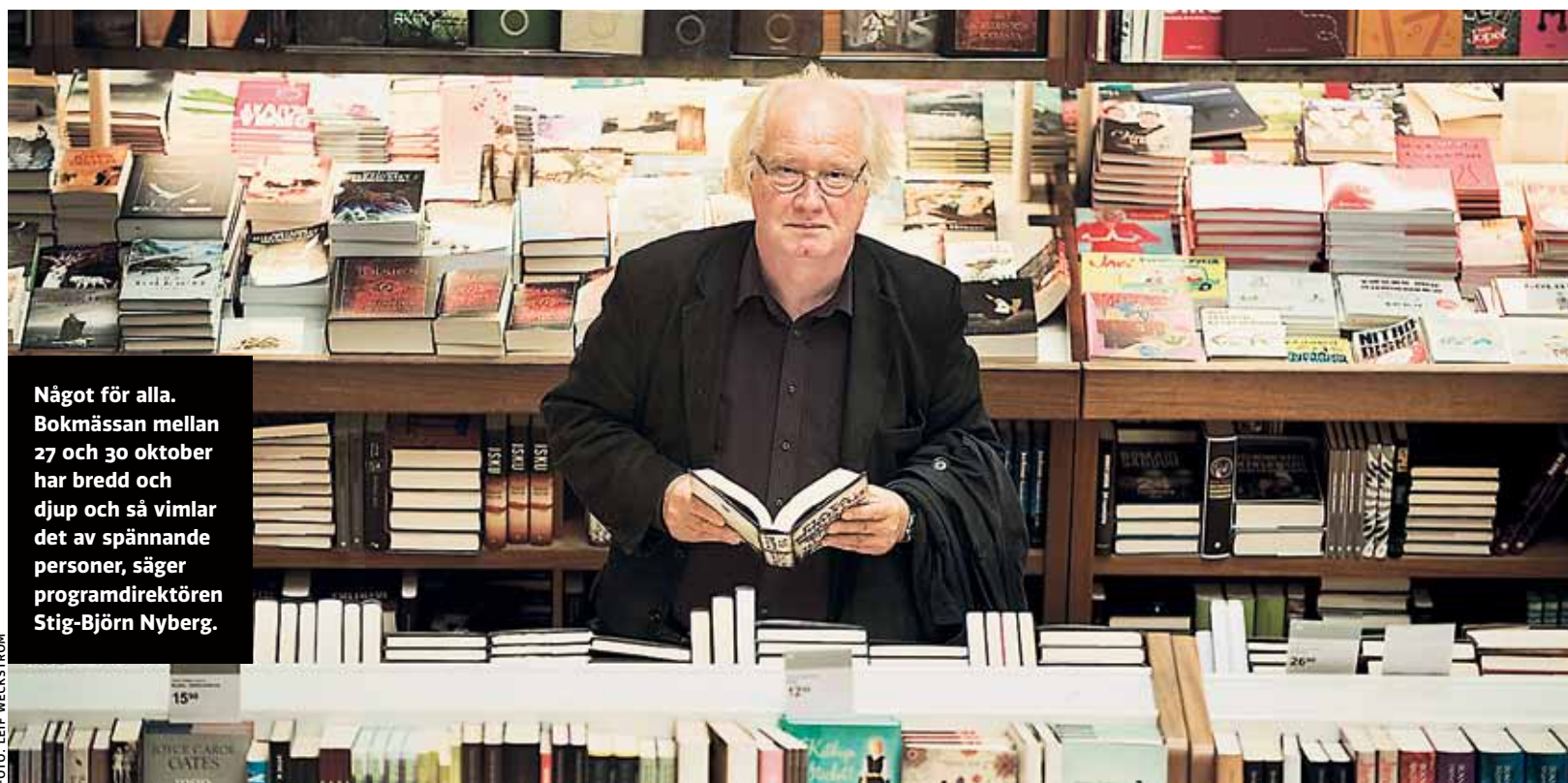
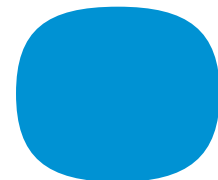
Otto och Emma på museiäventyr

VILKET MUSEIBESÖK! Så heter en oemotståndlig bilderbok som ledsagar barnen Otto och Emma genom Helsingfors stadsmuseum. De underbara illustrationerna av Christel Rönns tar läsaren på ett äventyr till museisalongerna och bjuder samtidigt på en inblick i allt det arbete som sker i kulisserna. Vad gör konservatorn, arkeologen, föremålsforskaren och alla de andra som förvaltar vårt gemensamma arv? Boken riktar sig till barn, men också vuxna har behållning av den. Finns att få i Museibutiken på Sofiegatan 4. Priset är 20 euro.

Svenskasidor

Något för alla. Bokmässan mellan 27 och 30 oktober har bredd och djup och så vimlar det av spännande personer, säger programdirektören Stig-Björn Nyberg.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

BOKMÄSSAN

Förträffliga författare och bra böcker

Hundratal författare samtalar på scen, tusentals böcker ligger i travar.

HAN HAR VARIT med från början, Stig-Björn Nyberg, programdirektör för bokmässan och tidigare chef för Nordens största bokläda, Akademien.

"Idén till en egen bokmässa föddes i Vilnius för många år sedan. Vi, det vill säga bokbranschen och förlagen, åkte till den baltiska bokmässan och tyckte att konceptet skulle sitta fint i Helsingfors, säger Nyberg. I år ordnas bokmässan i Helsingfors för elfte gången. Mässan har vuxit stadigt och tangerar nu rekord, som båtmässan, och hade 80 000 besökare i fjol.

Tvåtedjedelar av besökarna är kvinnor och det är i stort det enda be-

kymret Nyberg har, att locka fler män.

"Faktum är att utan kvinnor skulle bokhandeln inte finnas överhuvudtaget. Det speglar sig tydligt på morsdag respektive farsdag. Bokhandeln säljer tre gånger färre böcker till morsdag än farsdag. Det är kvinnor som köper böcker åt far, men sällan tvärtom".

I år tror Nyberg i alla fall att fler män ska hitta bokmässan.

"Deckarlördagen borde intressera män och så satsar vi stort på serier. Den inhemska serieteckningen fyller 100 år. Så finns här böcker för alla och dessutom vimlar det av spännande människor. Och det här borde jag an-

tagligen inte säga, men det vimlar också av snygga kvinnor", säger Nyberg och tillägger att två samtida attraktioner i Mässcentrum är vinmässan och musikmässan.

"Kombinationen är inte illa", säger han.

Årets bokmässa som pågår mellan 27 och 30 oktober bjuder på hela 700 författarsamtal eller program kring böcker och författarskap. Av dem går 116 på svenska och så gästas bokmässan av 180 svenskspråkiga författare.

Från Sverige kommer Svenska Akademiens Sture Allén, Per Wästberg och Peter Englund och publik-

magneter som Jens Lapidus och Eva Gabrielsson, den framlidne Stieg Larssons livspartner.

Det finlandssvenska författarkåren är starkt företräd av bland andra Märta Tikkanen, Lars Huldén och Claes Andersson som samlas för att hedra minnet av en mästare, Bo Carpelan. På Edith Södergran-scenen eller Totti-scenen kan man också höra bland andra Henrika Andersson, Annika Luther, Marianne Backlén, Annika Sandelin samt Diana och Victoria Webster, Jörn Donner, Kjell Westö, Nils Erik Forsgård och Paavo Lipponen.

SÄSONGSTART

Snart är det jul igen...

JULVAKA, JULGODIS, julsånger och julmarknad. Pricka in program för att komma i julstämning. Arbis ordnar julvaka 25.11 och 5.12 kombinerar man julsånger med julgodis och pepparkaksbak. Muntra musikanter ger julkonserter i december i Tempelplatsens kyrka och Mejls kyrka (19 och 20.12). Barnens julkonsert med Apan Anders i Luckan 10.12 och på Nordhuset 11.12. Nordens institut, Nifin på Kajsa-niemigatan 9 ställer till med rejäl nordisk julmarknad 7.12.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

LUCIA

Vita ljus i svart natt

LUCIA OCH HENNES VITA LJUS i den mörka natten är för många starten på julen. Traditionen är gammal, man vet att den första lucian i Sverige uppträdde 1764 och det finns belägg på att Svenska fruntimmersskolan i Åbo hade sin lucia 1899. Det första luciatåget i Helsingfors ordnades 1930 och traditionen fick ständigt fäste 1950. Lucia kröns också i år naturligtvis den 13 december i Domkyrkan, medan marknaden hålls på Centralgatan redan den 11 december och familjefesten på Hanken sedan den 14 december.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

I KORTHET

INTEGRATION PÅ SVENSKA

Är svenska språket ett gott redskap för en utlänning som vill leva i Finland? Den frågar dryftar två studerande, Slade Syakango från Zambia och Bully Camara från Gambia, som gjort sitt examensarbete på frågan. Invandrarkoordinatorn Börje Mattsson kommenterar. På Arbis den 1 november kl. 18.05.

OM KRÖGARSLÄKTEN NIKOLAJEFF

SLS:s föreläsningsserie om invandring och integration fortsätter. 7.11 har Sabira Ståhlberg rubriken Från sibirisk påskhäxa till finlandssvensk mormor – fotografen K. E. Ståhlbergs ryska hustru Sonja Gerasimoff. Kenneth Danielson berättar om krögarläkten Nikolajeff i Helsingfors. 28.11 talar Karmela Liebkind om mångkulturalism, fördomar och identitet. Milena Parland: Fira tillsammans! Högtidstraditioner i den mångkulturella skolan. På Riddaregatan 5, kl. 18.

HEMINGWAY ALLTID AKTUELL

Det är femtio år sedan författaren Ernest Hemingway dog och han säljer fortfarande miljonupplagor. Nils Erik Forsgård läste honom på nytt och besökte alla platser som blev kända tack vare honom. Sedan skrev Forsgård en ny bok om Hemingway. 1.12 Forsgård i samtal med Tapani Ritamäki på Arbis kl. 18.05.

KÖRSÅNG I 40 ÅR

Walentinakören firar 40-årsjubileum med en konsert i Vita salen 29.10 kl. 15. Walentina är en blandad kör med cirka 30 aktiva medlemmar och grundades år 1971. Det var dirigenten Walentina Hietanen som startade kören.

BARNBÖCKER PÅ PARAD

Bilderboksparaden hålls på Richardsgatan bibliotek den 19.11 kl. 13 och då berättar finlandssvenska författare och illustratörer om sina nyaste bilderböcker. Det blir också bokbingo och illustrationerna kan man se på en utställning. Inget inträde.

STADSMUSEET 100 ÅR

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Förr och nu. Runebergsgatan 48-50 är inte sig lik om man jämför i dag med 1913 då Signe Brander tog bilden.

Sex stigar i staden

Jugendhus och trävillor, förort och arbetarkvarter.

HELSINGFORS STADSMUSEUM fortsätter att fira sitt 100-årsjubileum. Ett synligt och åskådligt sett att gestalta ett av museets mål, att dokumentera det förgångna och förvalta stadens historia är fotoutställningen Bildstigar.

Det är inte en alldeles vanlig foto-utställning utan en synnerligen konkret framställning av det föränderliga gatulandskapet i staden.

Man har rotat i det nästan ousynliga fotoarkivet och plockat fram fina exempel på hur miljöer försvinner, kvarter förändras.

Bildstigarna går på sex områden som avviker från varandra och är utspridda så att man inser att förändrigheten och omställningarna drabbar alla.

Konceptet är enkelt. Gamla bil-

der, inte sällan tagna av Helsingfors kanske mest kända skildrare, Signe Brander, har fästs på alldeles vanliga kabelskåp som står här och där och som förbipasserande sällan noterar.

Bilderna föreställer vyer från förr på just den adressen och öppnar ett perspektiv på det förgångna. Det är hisnande att inse hur mycket som

försvunnit, hur litet som finns kvar från förr.

Bildstigen i Tölö löper längs med Runebergsgatan, på Skatudden slingrar den sig via Lotsgatan till Skatuddsgatan och i Västra Böle kan man bereda sig på en litet längre promenad och uppleva gamla trävillor i relativt nya höghuskvarter.

I Berghäll går bildstigen genom de varierande miljöerna på Helsingegatan och i Malm kan man förnimma en stadsdel som också har förändrats stort. Och i Herttonäs ser man hur landsorten förvandlades till en av stans första förorter.

Stadsmuseet har gett ut en broschyr som prickar in bildstigarna och så hittar man dem på Helsingfors stadsmuseums hemsidor. Informationen finns också på svenska.

”Det är hisnande att inse hur mycket som försvunnit, hur litet som finns kvar från förr.”

Svar på 400 frågor i Ordförrådet

VAD HETER ruuhkavuodet på svenska och vad är avainsanpilvi? Vad står nimby för och kockar man i standardsvenska? På bland annat de frågorna och i det här skedet ytterligare 396 andra frågor finner man svar på språk databasen Ordförrådet som Svenska språkbyrån vid Forskningscentralen för de inhemska språken har sammanställt utgående från sin interna bas. Ordförrådet är öppet för alla och kostnadsfritt. Antalet frågor och svar blir allt fler. Adressen är <http://www.focis.fi>.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Fler med svenska som modersmål

SVENSKA VECKAN firas 31.10–6.11 i bland annat Nordhuset med pjäsen Leka skogen för lågstadieläver, dockteatern Kanin Dunboll för 2–7 åringar och Ami Aspelund för vuxen publik. I Luckan blir det språkul, bokprat, busklubben och musikafton med texter av Fröding. Folktinget ordnar barnkonsert på stadshuset med Arne Alligator på scen. Antalet helsingforsare med svenska som modersmål har förresten fortsatt ökat och är nu uppe i 35 460 personer. Svenskfinlands svenska veckan finns på www.svenskaveckan.fi.

En otrolig historia om en fascinerande kvinna

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Aurora Karamzin upplevde lycka och rikedom, sorg och dramatik. Nu står hon på scen.

”DET HAR VARIT en glädje att lära känna henne och en upptäcktsresa som jag inte glömmer”, säger dramaturgen Annina Enckell som skrev manuset till Svenska teaterns pjäs om en av Helsingfors mest fascinerande kvinnor, den legendariska Aurora Karamzin.

Aurora var visserligen född i Björneborgstrakten och levde sedan i den innersta kretsen kring kejsaren i S:t Petersburg men slog sig slutligen till ro i villa Hagasund i Helsingfors.

Hon är i dag främst känd som generös välgörare som delade frikostigt med sig den ofantliga förmögenheten som hon ärvde av sin första man, gruvägaren Paul Demidov, som var en av de rikaste i hela Ryssland. Paret fick

en son som var ett halvt år gammal när fadern dog efter bara några års äktenskap. Aurora gifte om sig med översten Andrej Karamzin.

I Aurora kan man finna en kombination av skönhet och aristokrati, rikedom och makt, tragedi och sorg och så ett utpräglat social samvete som bland annat resulterade i uppkomsten av Diakonissanstalten.

Enckell har i sin pjäs strävat att gestalta kvinnan, människan och personen Aurora i en stormig period i ett Europa stadd i kaos och föränderlighet. Men pjäsen bjuder också på ett mer allmänt plan och beskriver människans litenhet och livsduglighet.

”Pjäsen består av sju tablåer som är

väldigt olika sinsemellan och går från ett lätt och muntert tonfall till vanlig realism och vidare på djupet, sorgen och döden”, säger Enckell och tillägger att det har varit fruktansvärt svårt att fånga upp det mest väsentliga i ett så otroligt händelserikt liv.

Trots sin rikedom och sina nära kontakter till det ryska hovet var Aurora (1808–1902) ensam under sin ålders höst på Villa Hagasund, som hon ärvt av sin styvfar C J Walleen. Villa Hagasund är i dag stadsmuseets flaggskepp.

Pjäsen Aurora Karamzin – de bäst anpassade går nu på Svenska teatern på Alexandersteatern. Sista föreställningen är den sista november.

MAGI MED RAMSOR OCH RIM

Höstens sista Rimjam på Richardsgats bibliotek har temat trolleri och magi, och ordnas 16.11 kl. 17.30. Rimjam är roliga verser och ringlekar för barn i åldern 0–3 år, tillsammans med föräldrar eller annan vuxen. Inträdet är fritt och ingen förhandsanmälan behövs.

KAFÉ FÖR SMÅBARN OCH FÖRÄLDRAR

Babykafé är en gemenskap avsedd för småbarn och föräldrar och ordnas varannan onsdag kl. 10.30–12.30 på Verandan på Simonsgatan 8. Svenska kvinnoförbundet i Sörnäs bjuder på frukt och smörgås. Inte fastslaget program men ofta start med sång och ibland föreläsning. Babykaféer 26.10, 9.11, 23.11 och 7.12.

ALFONS OCH DEN DÄR MÅLLGAN

Saftsalongen 29.10 kl. 13 och kl. 15 har bjudit in Alfons och Mållgan och föreställningen är avsedd för barn mellan 2 och 7 år. Den 26 november kl. 13 står Min söta lilla soptunna av Dan Söderholm i turen. För barn som fyllt tre år.

THORVALD STRÖMBERG

– SKÄRGÅRDENS SON

Författaren och historieläraren Sture Lindholm berättar om den nya biografien om Thorvald Strömberg – skärgårdens son. Under tillställningen diskuteras även hans tidigare verk ”Sigurds Saga” och ”Röd galenskap – vi terror”-det förtränga kriget 1918 i Västnyland. I Luckan 15.11 med start kl. 17.

SÅNGER OM LIVET

Musikaftonen Cabaret Songs är sånger av Kurt Weill, Piazzolla och några till. Kurt Weill skrev teatermusik i 30-talets Tyskland och hans sånger hör till 1900-talets berättande och underhållande tradition. På Verandan 17.11 kl. 19.

Etukannessa ovat Lauri Vakkala (takana), Josefina Kortesaari, Heidi Heiskanen ja Aleksi Vuori; takakannessa Sanna Yrjönen (vas.), Elsa Torniainen, Liisa Mäki ja Anna Hakala (edessä).

Stadissa saa olla oma itsensä

HELSINKI ON Hiidenkiven peruskoululaisten mielestä Suomen paras kaupunki, koska täältä löytyy kaikkea mitä he toivovat: paljon opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia, hyvät julkisen liikenteen yhteydet ja kirjavaa kulttuuria keikoista leffoihin. Oppilaat pitävät siitä, että asfalttiviidakon keskeltä tupsahtaa esiin myös rauhallisia vihreitä keitaita. Heistä kaupungin helminä kimmeltävät Suomenlinna ja Hietsu. Eikä ihmisissäkään ole moittimista:

”Täällä saa olla oma itensä; voi pukeutua ja näyttää just siltä kun huvittaa eikä kaikki tuijota. Se on mahtavaa!”

Nuorten tavoista vaikuttaa koulussaan ja kotikaupungissaan kerrotaan sivuilla 8–10.